

Budgetmotion – Utvecklingspartiet demokraterna

Mål och budget 2025 med plan för 2026 och 2027 för Uppsala kommun

Uppsalaborna önskar:

- Möjlighet att bättre löpande kunna påverka hur närsamhället utvecklas.
- En klokare byggpolitik som inte försämrar kvalitén inom skola, vård, omsorg och ytterligare försämrar många invånares trygghet.
- En stadsbyggnadsutveckling som bidrar till att stärka hela kommunen och som sker i en takt så att invånarnas livskvalitet inte försämras. Ett vibrerande Uppsala city som erbjuder intressanta nöjes- och kultur-upplevelser samt moderna shoppingäventyr.
- En stark lokal arbetsmarknad och ett attraktivt företagsklimat.
- Kvalitet kopplat till välfärdens kärnverksamheter som rättfärdigar rimliga skatter.

Invånarnas möjligheter att under en mandatperiod bättre kunna påverka hur närområdet utvecklas måste stärkas. Kommunen behöver kraftigt reformera sitt arbete både vad avser planerna för hur Uppsala kommun ska byggas ut samt för hur vi säkerställer kvaliteten i välfärdens kärnverksamheter.

För att klara investeringsbehoven inom Uppsala kommun utan att fortsätta att kraftigt höja Uppsalaborna exponering för ränterisker måste det ekonomiska överskottet även under nuvarande svåra ekonomiska tider ligga på minst 2 procent. Krav på ständigt nytänkande för hur kommunens verksamheter ska lösa sina kärnuppdrag är viktigt och uttrycks i effektiviseringsstermer. För att stärka välfärdens kärnverksamheter måste metoder för att matcha effektiviseringskrav med investeringsmedel för nya arbetssätt säkerställas. ”Osthyvelnedskärningar” är inte en metod som kommer att säkerställa de nödvändiga kvalitetsförbättringar som behövs inom främst skolan och äldreomsorgen.

För att förbättra kvaliteten inom välfärdens kärnverksamheter måste all ”lyxverksamhet” kraftigt prioriteras ner och kraftsamling med att stärka välfärdens kärnverksamheter genomföras. Byråkratin måste kraftigt rationaliseras. Politiska uppdrag måste kraftigt reduceras till att enbart vara fokuserade på kärnverksamheternas huvuduppdrag. Moderna verktyg och smartare arbetsprocesser måste implementeras. Decentralisering av makt och inflytande ska utifrån begränsningar av verksamhetsmål och tillitsbaserat ledarskap leda till att varje skattekrona inom kommunen ger en betydligt större utväxling än idag. Decentraliseringen av makten och fokuset på moderna arbetssätt krävs också för att möta kända problem kopplade till brist på kompetent arbetskraft. När kompetensbristen är stor är inte lösningen på problemen mer pengar.

Det avtal (Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet) som tecknats mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och staten ska omförhandlas. Uppsala kommun kan byggas ut och stärkas mycket klokare än vad Uppsalapaketet idag representerar. Med fördel växlas den önskade byggtakten ner och byggplaner sprids klokare ut i hela kommunen längs befintliga kollektivtrafikstråk som också behöver förstärkas.

För att minska riskerna för ”brain-drain” från Uppsala måste tryggheten kraftigt stärkas. En förutsättning för att kunna attrahera talanger och experter att flytta till Uppsala är också att tryggheten kraftigt stärks. Om inte tryggheten kraftigt stärks kommer högt eftertraktade människor i större utsträckning än nu lämna Uppsala och vårt näringsliv och våra universitet får det mycket svårare att attrahera önskade talanger att flytta hit och bosätta sig här. En mycket bättre inkluderings- och integrationspolitik är avgörande för att vända den negativa trygghetsutvecklingen i Uppsala.

Det krävs en nolltoleranskultur mot brott i våra skolor samt en effektiv integrations- och inkluderingspolitik för att vända den allvarliga negativa trygghetstrenden. En mycket bättre integrations- och inkluderingspolitik krävs också för att bryta en utveckling där allt fler Uppsalabor långvarigt lever på försörjningsstöd. Kommunens nämnduppdrag och ägardirektiv ska bidra till ett tryggare Uppsala där självförsörjningsgraden ökar och där behovet av Socialtjänstens insatser minskar. En effektiv implementation av nolltolerans, och en starkt ”visselblåsarfunktion” mot brott inom kommunen kommer också kraftigt minska allt fusk som idag sker kopplat till våra bidragssystem.

För att skapa mer utrymme för våra invånare att själva disponera över mer av sina intjänade pengar ska ambitionen vara att sänka dagens höga skatter. Dagens höga skatter måste leverera högre kvalitet i välfärdens kärnverksamheter. Genom att driva på för smartare arbetsätt och tydliga verksamhetsprioriteringar, i kombination med ständiga verksamhetsförbättringar, skapas förutsättningarna för att efter nuvarande ekonomiska kristider genomföra skattesänkningar.

Yrkande

Utvecklingspartiet demokraterna yrkar:

att kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen av kommunal skattesats för år 2025 till 21,14 procent,

att kommunfullmäktige bifaller Utvecklingspartiet demokraternas förslag till Mål och Budget 2025 med plan för 2026-2027 enligt motionens **bilaga 1**,

att kommunfullmäktige bifaller Utvecklingspartiet demokraternas förslag till fokusmål, övergripande uppdrag samt ägardirektiv till bolag enligt motionens **bilaga 2**,

att spårvägsprojektet i S, V och MPs Mål & budget ersätts med ett markprojekt anpassat för längre bussar,

att S, V och MPs budget kopplad till spårvägsprojektet minskas med 40 procent, och

att ovan 40 procent omfördelas till skolan, äldreomsorgen och resultatförstärkningar i linje med UPs Mål och budget i bilaga 1.

Uppsala 2024-09-10

Stefan Hanna

Partiledare/Gruppledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Investeringsbudget, Uppsala kommunkoncern 2025-2029

Belopp i miljoner kronor	2025	2026	2027	2028	2029
Uppsala kommun skolfastigheter AB	807	828	771	823	679
Uppsalahem AB	2 004	1 397	1 547	1 595	1 644
Uppsala vatten och avfall AB	800	735	780	865	870
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	618	481	410	286	163
Uppsala parkering AB	42	5	8	8	8
Övriga bolag	52	25	20	21	20
Uppsala kommun - infrastruktur GSN och Fyrspår	320	382	360	402	478
Uppsala kommun - Längre bussystem	0	234	729	1 253	112
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	350	150	150	150	100
Uppsala kommun - exploatering utbyggnad	247	232	416	363	273
Uppsala kommun - KS fastighet, IT mm	137	128	179	78	43
Uppsala kommun - övrig nämndverksamhet	153	190	150	144	141
Investeringar totalt	5 528	4 787	5 520	5 987	4 530

Bilaga 1 Resultaträkning budget 2025 samt plan för 2026-2027

Resultaträkning budget 2025 samt plan för 2026-2027					
	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2023	2024	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter	3 091	2 883	2 974	2 999	3 006
Verksamhetens kostnader	-18 025	-18 363	-18 777	-19 539	-19 937
Avskrivningar	-397	-403	-455	-482	-509
Verksamhetens nettokostnad	-15 331	-15 884	-16 259	-17 022	-17 440
Skatteintäkter	13 510	13 855	14 540	15 309	16 029
Generella statsbidrag och utjämning	1 978	2 276	2 087	2 035	2 025
Verksamhetens resultat	157	248	368	322	614
Finansiella intäkter	530	672	686	757	870
Finansiella kostnader	-465	-765	-706	-726	-903
Resultat efter finansiella poster	222	155	348	354	580
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0	0
Årets resultat	222	155	348	354	580
<i>Resultat som andel av skatt, generella statsbidrag och utjämning</i>	1,4%	1,0%	2,1%	2,0%	3,2%
<i>Befolkning per 31/12</i>	245 329	250 406	250 063	252 455	254 814

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2025 samt plan för 2026-2027

Finansförvaltningens budget 2025 samt plan för 2026-2027					
Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Riktade statsbidrag	8	0	0	0	0
Internt debiterade PO-pålägg	2 563	2 717	2 651	2 704	2 819
Sociala avgifter exkl särskild löneskatt	-1 865	-1 954	-2 026	-2 107	-2 191
Förmånsbestämda pensioner, inkl särskild löneskatt	-244	-354	-78	-19	-30
Avgiftsbestämda pensioner, inkl särskild löneskatt	-512	-547	-546	-576	-596
Övriga pensionskostnader	1	-2	-2	-2	-2
Summa PO-påslag, sociala avgifter och pensioner exkl ansvarsfc	-49	-140	0	0	0
Pensionsutbetalning ansvarsförbindelsen	-246	-268	-268	-262	-259
Löneskatt på pensionsuppräknig	-29	-37	-17	-6	-14
Summa PO-påslag, sociala avgifter och pensioner	-324	-445	-285	-268	-272
Övriga intäkter	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-9	-9	-10	-11	-11
Verksamhetens nettokostnader	-333	-454	-295	-279	-283
Skatteintäkter	13 510	13 855	14 540	15 309	16 029
Generella statsbidrag och utjämning	1 472	1 869	1 654	1 602	1 592
Kommunal fastighetsavgift	400	407	433	433	433
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	15 382	16 131	16 627	17 344	18 053
Kommunbidrag till nämnder	-14 516	-15 610	-16 143	-16 909	-17 311
Reserverat utrymme för behovsutveckling	0	0	0	-36	-72
Verksamhetens resultat	533	67	189	121	387
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	92	134	152	185	202
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen	467	647	619	697	809
Räntekostnad inlåning	-334	-494	-485	-563	-699
Uppräkning pensionsavsättning	-120	-151	-70	-23	-57
Aktieägartillskott USAB	0	-70	-120	-120	-120
Utdelning från dotterbolag	0	25	25	25	25
Övriga finansiella intäkter	45	0	43	35	35
Övriga finansiella kostnader	-10	-3	-4	-3	-3
Finansnetto	139	88	159	233	193
Årets resultat	672	155	348	354	580

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Kommunbidrag per nämnd				
Belopp i tusental kronor	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	15 940	15 809	16 220	16 641
Valnämnden	12 369	2 594	11 348	2 204
Kommunrevision	7 618	7 555	7 751	7 953
Kommunstyrelsen	916 544	979 680	992 990	822 841
<i>varav KS-Kommunledningskontoret</i>	499 978	505 350	451 804	458 435
<i>varav KS-Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	416 566	474 330	541 186	364 406
Arbetsmarknadsnämnden	879 527	872 082	876 885	890 598
Gatu- och samhällsmiljönämnd	722 952	835 634	872 731	924 043
Idrotts- och fritidsnämnden	436 321	498 300	577 811	642 080
Kulturnämnden	490 105	510 829	529 221	546 155
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	30 768	29 777	30 540	30 919
Namngivningsnämnden	2 040	2 065	2 118	2 173
Omsorgsnämnden	2 076 376	2 137 482	2 223 391	2 298 070
Plan- och byggnadsnämnden	87 490	76 336	74 055	73 189
Räddningsnämnden	210 259	214 634	225 909	238 163
Socialnämnden	950 055	969 196	969 534	984 735
Utbildningsnämnden	6 374 375	6 462 036	6 782 433	6 965 022
Äldrenämnden	2 373 652	2 504 711	2 692 132	2 841 902
Överförmyndarnämnden	23 358	24 110	23 742	24 304
Summa nämnder	15 609 749	16 142 829	16 908 811	17 310 993
<i>Procentuell förändring</i>	<i>0,0%</i>	<i>3,4%</i>	<i>4,7%</i>	<i>2,4%</i>

Kommunbidrag per verksamhetsområde				
Belopp i tusental kronor	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Politisk verksamhet	136 872	119 450	125 326	118 409
Infrastruktur mm	1 541 975	1 684 171	1 774 612	1 660 916
Kultur- och fritidsverksamhet	886 923	957 674	1 054 382	1 134 713
Pedagogisk verksamhet	6 602 715	6 690 320	7 011 691	7 197 903
Vård och omsorgsverksamhet	5 943 844	6 132 635	6 410 202	6 658 108
Särskilt riktade insatser	234 893	257 575	256 626	260 594
Affärsverksamhet	2 366	2 335	2 335	2 372
Kommunledning och gemensam verksamhet	260 162	298 671	273 638	277 978
Summa områden	15 609 749	16 142 829	16 908 811	17 310 993
<i>Procentuell förändring</i>	<i>0,0%</i>	<i>3,4%</i>	<i>4,7%</i>	<i>2,4%</i>

Bilaga Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet

Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet				
	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i tusental kronor	2024	2025	2026	2027
Förskola/barnomsorg	1 679 192	1 666 561	1 721 465	1 744 376
Fritidshem	289 158	283 099	283 230	287 772
Öppen fritidsverksamhet	40 645	52 135	53 118	53 989
Förskoleklass	199 040	195 494	193 619	200 902
Grundskola	2 824 423	2 874 842	3 046 484	3 121 691
Anpassad grundskola	197 672	224 960	268 008	295 617
Gymnasieskola	1 115 025	1 137 813	1 179 786	1 215 600
Anpassad gymnasieskola	66 190	75 593	86 092	95 238
Kommunal vuxenutbildning	191 369	179 824	179 887	182 718
Summa pedagogisk verksamhet	6 602 714	6 690 320	7 011 691	7 197 903
Procentuell förändring föregående år	4,5%	1,3%	4,8%	2,7%
Befolkning per 31/12	250 406	250 063	252 455	254 814
Nettokostnad per barn/elev				
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (kr)	26 368	26 755	27 774	28 248
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 808	11 372	11 182	11 038
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	142	147	154	158
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl anpassad grundskola	27 445	27 209	27 101	27 022
Nettokostnad per elev (tkr)	122	125	132	136
Antal elever anpassad grundskola 6-15 år	383	384	390	400
Nettokostnad per elev (tkr)	516	586	687	739
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	8 355	8 521	8 894	9 094
Nettokostnad per elev (tkr)	133	134	133	134
Antal elever i anpassad gymnasieskola	113	129	144	156
Nettokostnad per elev (tkr)	588	588	600	612
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev				
Förskola/barnomsorg 1-5 år	3,3%	3,1%	5,1%	2,7%
Grundskola 6-15 år	4,6%	2,4%	5,4%	2,8%
Anpassad grundskola 6-15 år	3,5%	13,5%	17,3%	7,5%
Gymnasieskola 16-18 år	4,9%	0,1%	-0,7%	0,8%
Anpassad Gymnasieskola	1,9%	0,0%	2,0%	2,1%
Årlig procentuell demografi- och volymförändring per verksamhet (budget)				
Årlig procentuell demografiuppräknig förskola och ped. omsorg	-1,2%	-3,7%	-1,7%	-1,3%
Årlig procentuell demografiuppräknig förskoleklass	-0,1%	-1,8%	-2,9%	1,6%
Årlig procentuell demografiuppräknig grundskola	0,6%	-0,7%	-0,1%	-0,4%
Årlig procentuell volymuppräknig anpassad grundskola	3,8%	0,3%	1,6%	2,6%
Årlig procentuell demografiuppräknig gymnasieskola	3,0%	2,5%	1,5%	1,0%
Årlig procentuell volymuppräknig anpassad gymnasieskola	-4,3%	14,2%	11,7%	8,4%

* Budget servicegrad 2024 (90%), 2025 (90%), 2026 (90%), 2027 (90%)

Bilaga Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet

Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet				
	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i tusental kronor	2024	2025	2026	2027
Äldreomsorg	2 485 827	2 610 136	2 798 141	2 950 103
varav förebyggande insatser	60 235	70 226	71 620	73 115
varav insatser enligt SoL och HSL	2 425 592	2 539 910	2 726 522	2 876 988
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 991 950	2 011 179	2 094 094	2 166 205
varav förebyggande insatser	36 564	47 115	47 760	48 511
varav insatser enligt SoL och HSL	370 332	370 578	374 843	380 743
varav insatser enligt LSS och SFB	1 585 054	1 593 487	1 671 491	1 736 950
Färdtjänst	77 235	122 630	123 292	125 233
Individ- och familjeomsorg	1 364 684	1 364 864	1 370 840	1 392 358
varav missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	233 684	217 576	217 652	221 078
varav barn- och ungdomsvård	684 794	720 463	720 714	731 999
varav ekonomiskt bistånd	446 206	426 825	432 474	439 281
Familjerätt	24 147	23 826	23 834	24 209
Summa vård- och omsorgsverksamhet	5 943 843	6 132 635	6 410 202	6 658 108
Procentuell förändring föregående år	5,1%	3,2%	4,5%	3,9%
Befolkning per 31/12	250 406	250 063	252 455	254 814
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (kr)	23 737	24 524	25 391	26 129
Årlig procentuell demografiuppräknning (budget)				
Ordinärt och särskilt boende, äldre 65-79 år	-0,2%	-0,1%	-0,5%	-0,3%
Ordinärt och särskilt boende, äldre 80-89 år	9,1%	9,2%	7,2%	6,1%
Ordinärt och särskilt boende, äldre 90-w år	1,2%	-1,4%	1,7%	2,4%
Nettokostnad per invånare (kronor)				
Äldreomsorg	9 927	10 438	11 084	11 577
varav förebyggande insatser	241	281	284	287
varav insatser enligt SoL och HSL	9 687	10 157	10 800	11 291
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	7 955	8 043	8 295	8 501
varav förebyggande insatser	146	188	189	190
varav insatser enligt SoL och HSL	1 479	1 482	1 485	1 494
varav insatser enligt LSS och SFB	6 330	6 372	6 621	6 817
Färdtjänst	308	490	488	491
Individ- och familjeomsorg	5 450	5 458	5 430	5 464
varav missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	933	870	862	868
varav barn- och ungdomsvård	2 735	2 881	2 855	2 873
varav ekonomiskt bistånd	1 782	1 707	1 713	1 724
Familjerätt	96	95	94	95

Ekonomiskt beräkningsunderlag 2025 - 2027 per verksamhet

Politisk verksamhet				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		126 572	118 950	116 126
Prisuppräknning		1 251	2 494	2 428
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-9 628	-5 013	-679
Resultatförstärkande åtgärder generella		-9 628	-5 013	-679
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		118 195	116 431	117 875
Riktade nivåpåverkande beslut		755	-305	534
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	RÄN	27	27	28
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	ÖFN	677	-332	506
<i>Teknisk justering från infrastruktur till politisk verksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	MHN	51	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		118 950	116 126	118 409
Tidsbegränsade satsningar		500	9 200	0
<i>Allmänna val 2026</i>	VLN	500	9 200	0
Summa kommunbidrag Politisk verksamhet		119 450	125 326	118 409

Infrastruktur mm				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		857 843	854 145	860 721
Prisuppräknning		7 787	16 662	16 541
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-48 356	-32 113	-6 511
Resultatförstärkande åtgärder generella		-48 356	-32 113	-6 511
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		817 274	838 694	870 751
Riktade nivåpåverkande beslut		36 871	22 027	17 226
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	RÄN	4 348	11 248	12 226
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	GSN	174	3 159	0
<i>Insatser för åtgärd av förorenade områden</i>	MHN	300	600	0
<i>Kostnader för planering stadsutveckling generellt</i>	KS-SBF	1 000	0	0
<i>Källsortering offentlig plats</i>	GSN	0	1 000	0
<i>Löpande skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar</i>	GSN	0	400	0
<i>Potthålslagning</i>	GSN	2 000	0	0
<i>Satsning mot övergödning (ensklida avlopp)</i>	MHN	300	0	0
<i>STUNS innovationsstödssystem</i>	KS-KLK	0	1 320	0
<i>Stärkt underhållsarbete</i>	GSN	8 000	0	0
<i>Teknisk justering från arbetsmarknadsåtgärder till konsumentrådgivning som följd av ökat behov av budget-och skuldrådgivning</i>	AMN	1 000	0	0
<i>Teknisk justering från infrastruktur till politisk verksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	MHN	-51	0	0
<i>Tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd</i>	MHN	100	0	0
<i>Volymökning färdtjänstresor</i>	GSN	11 000	0	0
<i>Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt (GSN) och exploateringsprojekt (KS)</i>	GSN	8 700	4 300	5 000
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		854 145	860 721	887 977
Tidsbegränsade satsningar		830 026	913 891	772 939
<i>Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller</i>	GSN	4 500	0	0
<i>Flygfotografering (vartannat år)</i>	PBN	0	2 000	0
<i>Fyrspår exklusive spårväg</i>	KS-SBF	9 700	17 600	59 100
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	KS-KLK	4 050	4 050	4 050
<i>Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt</i>	GSN	1 600	32 500	27 100
<i>Inventering och riskklassning av PFAS-förorenade områden</i>	MHN	100	100	0
<i>Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploateringsprojekt</i>	GSN	101 243	117 879	125 687
<i>Längre bussystem</i>	KS-SBF	373 140	436 320	231 960

Medfinansiering avseende planskilda korsningar	GSN	31 000	0	0
Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027	KS-KLK	800	800	800
Satsning på friidrottsevenemang	KS-KLK	0	500	140
Skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar	GSN	1 000	0	0
Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet	KS-KLK	8 000	0	0
Total kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget	GSN	257 793	274 842	311 702
Ulleråker drift (förvaltning)	KS-SBF	24 800	25 000	10 100
Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025-2027	KS-KLK	800	800	800
Ökat ansvar för livsmedelsberedskap	KS-KLK	10 000	0	0
Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027	KS-KLK	1 500	1 500	1 500
Summa kommunbidrag Infrastruktur mm		1 684 171	1 774 612	1 660 916

Kultur- och fritidsverksamhet				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		876 707	941 657	1 038 280
Prisuppräkning		10 520	24 483	26 995
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-13 769	-7 351	-7 705
Resultatförstärkande åtgärder generella		-13 769	-7 351	-7 705
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		873 458	958 789	1 057 570
Riktade nivåpåverkande beslut		68 199	79 491	49 471
4H-gård Malma gård	KTN	0	2 500	0
Allaktivitetshus Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet	KTN	750	0	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	IFN	25 671	41 106	47 441
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	KTN	7 828	1 535	730
Integrationsåtgärder som tex mer föreningsbidrag till socioekonomiskt svaga barn och unga	IFN	0	20 000	0
KS/KF beslut avseende allmänhetens tillgång till bad	IFN	0	9 800	0
KS/KF beslut avseende utökat uppdrag KAP - i enlighet med utvecklingsplan Södra Åstråket, drift	IFN	300	0	0
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	KTN	650	650	0
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	KTN	3 500	0	0
Nytt serviceavtal med Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	IFN	2 000	0	0
Riktat inkluderingsstöd till 7-21 åringar	IFN	25 000	0	0
Särskilt stöd till Esthers orkester	KTN	800	0	0
Teknisk justering från fritidsverksamhet till öppen fritidsverksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet	KTN	-6 500	0	0
Tillkommande driftkostnader nya anläggningar UKAF	IFN	3 200	0	0
Upprätthålla bibliotekets grunduppdrag	KTN	800	2 600	0
Utveckling av Uppsala konstmuseum i befintliga lokaler samt utöka verksamheten med ambulerande konsthall	KTN	2 900	0	0
Volymökning - fem nya föreningar med anläggning årligen	IFN	1 300	1 300	1 300
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		941 657	1 038 280	1 107 041
Tidsbegränsade satsningar		16 017	16 102	27 672
Arenaprojektet i egen regi	IFN	0	0	5 000
Arenaprojektet i egen regi	KTN	0	0	5 000
Kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget konst	KTN	5 517	6 602	7 672
Kulturyft inför kulturhuvudstadsåret 2029	KTN	6 000	8 000	10 000
Lägre nyttjandegrad idrottshallar dagtid	IFN	3 000	0	0
Stödinsatser till privata hallinitiativ	IFN	1 500	1 500	0
Summa kommunbidrag Kultur- och fritidsverksamhet		957 674	1 054 382	1 134 713

Pedagogisk verksamhet

Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		6 566 772	6 646 120	6 903 691
Demografiuppräknning		-54 580	-11 298	-6 854
Prisuppräknning		78 146	172 505	179 318
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-82 123	-44 546	-36 560
Resultatförstärkande åtgärder generella		-82 123	-44 546	-36 560
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		6 508 215	6 762 781	7 039 594
Riktade nivåpåverkande beslut		137 905	140 910	51 309
<i>Extra förstärkning anpassad grundskola</i>	UBN	15 000	35 000	15 000
<i>Extra förstärkning resursenheter</i>	UBN	15 000	35 000	15 000
<i>Fritidsklubb Rosendal, drift exkl. hyra</i>	KTN	900	0	0
<i>För ökad lokalhyra per elev/förskola som överstiger utöver ordinarie uppräknning av ram</i>	UBN	16 602	22 860	9 824
<i>För ökad lokalhyra per elev/grundskola som överstiger utöver ordinarie uppräknning av ram</i>	UBN	36 142	24 548	5 400
<i>För ökad lokalhyra per elev/gymnasieskola som överstiger utöver ordinarie uppräknning av ram</i>	UBN	9 581	0	0
<i>För ökad lokalhyra öppen förskola i Västra Stenhagen</i>	UBN	337	673	0
<i>Förebyggande hälsoinsatser (mer fysiska aktiviteter i skolorna)</i>	UBN	0	10 000	0
<i>Förstärkning av elevhälsan</i>	UBN	10 000	0	0
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	KTN	317	129	85
<i>Generation PEP</i>	UBN	0	0	6 000
<i>Högskolebehörighet i gymnasieskola</i>	UBN	2 600	1 600	0
<i>Innovation och nya arbetssätt</i>	UBN	65 000	0	0
<i>Lärläsningsstöd</i>	UBN	0	5 000	0
<i>Lönesatsning inom fritidsverksamheten</i>	KTN	1 100	1 100	0
<i>Ramjustering: Prognos lägre kostnader för gymnasial vuxenutbildning</i>	AMN	-9 000	0	0
<i>Skolbibliotek</i>	UBN	5 000	5 000	0
<i>Teknisk justering från fritidsverksamhet till öppen fritidsverksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	KTN	6 500	0	0
<i>Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom förskolan övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)</i>	UBN	-10 356	0	0
<i>Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom grundskolan övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)</i>	UBN	-26 704	0	0
<i>Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom gymnasieskolan övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)</i>	UBN	-21 614	0	0
<i>Trygghet i skolmiljö</i>	UBN	6 000	0	0
<i>Utökad undervisningstid i grundskola</i>	UBN	15 500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		6 646 120	6 903 691	7 090 903
Tidsbegränsade satsningar		44 200	108 000	107 000
<i>Behovsanpassat regionalt gymnasieutbud (2024-2026)</i>	UBN	1 000	1 000	0
<i>Förskola för alla, lagkrav (2024-2025)</i>	UBN	1 800	0	0
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	KTN	3 200	3 200	3 200
<i>Pilot med frukost/mellanmål på skolor med särskilda behov</i>	KTN	1 000	0	0
<i>UP satsning förskolan</i>	UBN	23 600	51 900	51 900
<i>UP satsning grundskolan</i>	UBN	13 600	51 900	51 900
Summa kommunbidrag Pedagogisk verksamhet		6 690 320	7 011 691	7 197 903

Vård och omsorgsverksamhet				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		5 922 143	6 095 885	6 337 252
Demografiuppräknning		83 117	91 791	93 612
Prisuppräknning		72 063	160 880	167 202
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-82 239	-62 402	-34 909
Resultatförstärkande åtgärder generella		-82 239	-62 402	-34 909

Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		5 995 085	6 286 152	6 563 158
Riktade nivåpåverkande beslut		100 800	51 100	22 000
<i>Förebyggande hälsoinsatser (initiativ som bryter många människors ensamhet)</i>	ÄLN	0	8 000	0
<i>Höjd pensionsålder 66 år 2023 och 67 år 2026</i>	AMN	5 500	5 500	0
<i>Innovation och nya arbetssätt</i>	OSN	11 000	0	0
<i>Innovation och nya arbetssätt</i>	ÄLN	25 000	0	0
<i>Lag om placering av barn i skyddat boende</i>	SCN	9 000	0	0
<i>Ramjustering: Prognos lägre kostnader för ekonomiskt bistånd</i>	AMN	-15 000	0	0
<i>Rehabiliteringsteam</i>	ÄLN	10 000	0	0
<i>Teknisk justering avseende fastighetskostnader som överförs från äldrenämnden till omsorgsnämnden</i>	ÄLN	-3 700	0	0
<i>Teknisk justering avseende fastighetskostnader som överförs till omsorgsnämnden från äldrenämnden</i>	OSN	3 700	0	0
<i>Teknisk justering från särskilt boende äldre respektive funktionsnedsättning. Till öppen verksamhet, funktionsnedsättning för att anpassa budgetramarna</i>	OSN	11 000	0	0
<i>Teknisk justering till öppen verksamhet, funktionsnedsättning för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	OSN	-11 000	0	0
<i>Volymutveckling LSS-insatser</i>	OSN	34 300	37 600	22 000
<i>Ökade volymer inom barn- och ungdomsvård</i>	SCN	21 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		6 095 885	6 337 252	6 585 158
Tidsbegränsade satsningar		36 750	72 950	72 950
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	SCN	3 750	3 750	3 750
<i>UP satsning äldreomsorg</i>	ÄLN	31 500	69 200	69 200
<i>Utbildning stödpedagoger</i>	OSN	1 000	0	0
<i>Utökat föreningsbidrag</i>	ÄLN	500	0	0
Summa kommunbidrag Vård och omsorgsverksamhet		6 132 635	6 410 202	6 658 108

Särskilt riktade insatser				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		234 893	250 875	250 926
Prisuppräknning		2 791	6 460	6 462
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-5 884	-6 373	-2 550
Resultatförstärkande åtgärder generella		-5 884	-6 373	-2 550
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		231 800	250 962	254 838
Riktade nivåpåverkande beslut		19 075	-36	56
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	ÖFN	75	-36	56
<i>Inkluderingsjobb</i>	AMN	20 000	0	0
<i>Teknisk justering från arbetsmarknadsåtgärder till konsumentrådgivning som följd av ökat behov av budget- och skuldrådgivning</i>	AMN	-1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		250 875	250 926	254 894
Tidsbegränsade satsningar		6 700	5 700	5 700
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	AMN	5 700	5 700	5 700
<i>Uppdragsapp</i>	AMN	1 000	0	0
Summa kommunbidrag Särskilt riktade insatser		257 575	256 626	260 594

Affärsverksamhet				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		2 366	2 335	2 335
Prisuppräknning		28	61	61
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-60	-60	-24
Resultatförstärkande åtgärder generella		-60	-60	-24
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 335	2 335	2 372

Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	2 335	2 335	2 372
Summa kommunbidrag Affärsverksamhet	2 335	2 335	2 372

Kommunledning och gemensam verksamhet				
Belopp i tusentals kronor	Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		251 662	291 271	273 638
Prisuppräknig		3 020	7 573	7 115
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade		-37 786	-26 606	-2 774
Resultatförstärkande åtgärder generella		-37 786	-26 606	-2 774
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		216 897	272 238	277 978
Riktade nivåpåverkande beslut		74 374	1 400	0
<i>Möta upp de nya lagkraven kring CSRD</i>	KS-KLK	700	1 400	0
<i>Strategiskt lokalförsörjningsarbete</i>	KS-KLK	15 000	0	0
<i>Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom utbildningsnämnden övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)</i>	KS-KLK	58 674	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		291 271	273 638	277 978
Tidsbegränsade satsningar		7 400	0	0
<i>Revision av spårvägsprojektet</i>	KS-KLK	800	0	0
<i>Utvecklings- och innovationsbudget (2024-2025)</i>	KS-KLK	1 000	0	0
<i>Vakanskostnad med anledning av Stadshusflytt</i>	KS-KLK	5 000	0	0
<i>Visualisering Näringslivskluster</i>	KS-KLK	600	0	0
Summa kommunbidrag Kommunledning och gemensam verksamhet		298 671	273 638	277 978

Alla verksamheter totalt				
Belopp i tusentals kronor		Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		14 838 957	15 201 236	15 782 968
Demografiuppräknig		28 537	80 492	86 758
Prisuppräknig		175 607	391 118	406 122
Resultatförstärkande åtgärder generella		-279 844	-184 464	-91 712
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		14 763 257	15 488 381	16 184 136
Riktade nivåpåverkande beslut		437 979	294 587	140 596
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		15 201 236	15 782 968	16 324 732
Tidsbegränsade satsningar		941 593	1 125 843	986 261
Summa kommunbidrag alla verksamheter totalt		16 142 829	16 908 811	17 310 993

Riktade beslut totalt (nivåpåverkande och tidsbegränsade satsningar)				
Belopp i tusentals kronor		Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Politisk verksamhet		1 255	8 895	534
Infrastruktur mm		866 897	935 918	790 165
Kultur- och fritidsverksamhet		84 216	95 593	77 143
Pedagogisk verksamhet		182 105	248 910	158 309
Vård och omsorgsverksamhet		137 550	124 050	94 950
Särskilt riktade insatser		25 775	5 664	5 756
Kommunledning och gemensam verksamhet		81 774	1 400	0
Summa kommunbidrag per verksamhet		1 379 572	1 420 430	1 126 857

Ekonomiskt beräkningsunderlag 2025 - 2027 per nämnd

Kommunfullmäktige				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		15 940	15 809	16 220
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		191	411	422
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.0%) (2026; 0.0%) (2027; 0.0%)		-323	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		-323	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		15 809	16 220	16 641
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		15 809	16 220	16 641
Tidsbegränsade satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		15 809	16 220	16 641

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		15 809	16 220	16 641
Kommungemensam verksamhet		3 141	3 223	3 306
Politisk verksamhet		12 668	12 997	13 335

Valnämnden				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		2 069	2 094	2 148
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		25	54	56
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; 0.0%) (2026; 0.0%) (2027; 0.0%)		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 094	2 148	2 204
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		2 094	2 148	2 204
Tidsbegränsade satsningar		500	9 200	0
<i>Allmänna val 2026</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	500	9 200	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		2 594	11 348	2 204

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		2 594	11 348	2 204
Politisk verksamhet		2 594	11 348	2 204

Kommunrevision				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		7 618	7 555	7 751
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		91	196	202
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.0%) (2026; 0.0%) (2027; 0.0%)		-154	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		-154	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		7 555	7 751	7 953
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		7 555	7 751	7 953
Tidsbegränsade satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		7 555	7 751	7 953

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	7 555	7 751	7 953
Politisk verksamhet	7 555	7 751	7 953

KS-Kommunledningskontoret

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		463 178	472 800	444 154
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		5 558	12 293	11 548
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -15.0%) (2026; -9.0%) (2027; -1.0%)		-70 310	-43 658	-4 557
Resultatförstärkande åtgärder generella		-70 310	-43 658	-4 557
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		398 426	441 434	451 145
Riktade nivåpåverkande beslut		74 374	2 720	0
Möta upp de nya lagkraven kring CSRD	Kommungemensam verksamhet	700	1 400	0
Strategiskt lokalförsörjningsarbete	Kommungemensam verksamhet	15 000	0	0
STUNS innovationsstödssystem	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 320	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom utbildningsnämnden övergår till KS-KLK	Kommungemensam verksamhet	58 674	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		472 800	444 154	451 145
Tidsbegränsade satsningar		32 550	7 650	7 290
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur, skydd m.m	4 050	4 050	4 050
Revision av spårvägsprojektet	Kommungemensam verksamhet	800	0	0
Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	800	800
Satsning på friidrottsevenemang	Infrastruktur, skydd m.m	0	500	140
Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet	Infrastruktur, skydd m.m	8 000	0	0
Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	800	800
Utvecklings- och innovationsbudget (2024-2025)	Kommungemensam verksamhet	1 000	0	0
Vakanskostnad med anledning av Stadshusflytt	Kommungemensam verksamhet	5 000	0	0
Visualisering Näringslivskluster	Kommungemensam verksamhet	600	0	0
Ökat ansvar för livsmedelsberedskap	Infrastruktur, skydd m.m	10 000	0	0
Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	1 500	1 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		505 350	451 804	458 435

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	505 350	451 804	458 435
Fritidsverksamhet	1 947	1 818	1 847
Infrastruktur, skydd m.m	159 008	133 948	135 576
Kommungemensam verksamhet	295 530	270 415	274 671
Kulturverksamhet	260	243	246
Politisk verksamhet	48 605	45 380	46 095

KS-Stadsbyggnadsförvaltningen

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		76 366	66 690	62 266
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		916	1 734	1 619
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -15.0%) (2026; -9.0%) (2027; -1.0%)		-11 592	-6 158	-639
Resultatförstärkande åtgärder generella		-11 592	-6 158	-639
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		65 690	62 266	63 246
Riktade nivåpåverkande beslut		1 000	0	0

Kostnader för planering stadsutveckling generellt	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		66 690	62 266	63 246
Tidsbegränsade satsningar		407 640	478 920	301 160
Fyrspår exklusive spårväg	Infrastruktur, skydd m.m	9 700	17 600	59 100
Längre bussystem	Infrastruktur, skydd m.m	373 140	436 320	231 960
Ulleråker drift (förvaltning)	Infrastruktur, skydd m.m	24 800	25 000	10 100
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		474 330	541 186	364 406

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		474 330	541 186	364 406
Infrastruktur, skydd m.m		474 330	541 186	364 406

Arbetsmarknadsnämnden				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		875 527	865 382	871 185
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		10 506	22 500	22 651
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.5%) (2026; -2.5%) (2027; -1.0%)		-22 151	-22 197	-8 938
Resultatförstärkande åtgärder generella		-22 151	-22 197	-8 938
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		863 882	865 685	884 898
Riktade nivåpåverkande beslut		1 500	5 500	0
Höjd pensionsålder 66 år 2023 och 67 år 2026	Ekonomiskt bistånd	5 500	5 500	0
Inkluderingsjobb	Arbetsmarknad	20 000	0	0
Ramjustering: Prognos lägre kostnader för ekonomiskt bistånd	Ekonomiskt bistånd	-15 000	0	0
Ramjustering: Prognos lägre kostnader för gymnasial vuxenutbildning	Gymnasial vuxenutbildning mm	-9 000	0	0
Teknisk justering från arbetsmarknadsåtgärder till konsumentrådgivning som följd av ökat behov av budget-och	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Teknisk justering från arbetsmarknadsåtgärder till konsumentrådgivning som följd av ökat behov av budget-och	Arbetsmarknad	-1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		865 382	871 185	884 898
Tidsbegränsade satsningar		6 700	5 700	5 700
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Arbetsmarknad	5 700	5 700	5 700
Uppdragsapp	Arbetsmarknad	1 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		872 082	876 885	890 598

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		872 082	876 885	890 598
Arbetsmarknad		252 858	251 944	255 820
Ekonomiskt bistånd		426 825	432 474	439 281
Grundläggande vuxenutbildning		31 960	31 971	32 475
Gymnasial vuxenutbildning mm		69 495	69 519	70 613
Infrastruktur, skydd m.m		8 516	8 519	8 653
Kulturverksamhet		2 130	2 131	2 165
Politisk verksamhet		1 929	1 930	1 960
Svenska för invandrare		78 369	78 396	79 630

Gatu- och samhällsmiljönämnd				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		414 132	438 498	447 510
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		4 970	11 401	11 635
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.5%) (2026; -2.5%) (2027; -1.0%)		-10 478	-11 247	-4 591
Resultatförstärkande åtgärder generella		-10 478	-11 247	-4 591
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0

Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		408 624	438 651	454 554
Riktade nivåpåverkande beslut		29 874	8 859	5 000
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	174	3 159	0
<i>Källsortering offentlig plats</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	0	1 000	0
<i>Löpande skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	0	400	0
<i>Potthålslagning</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 000	0	0
<i>Stärkt underhållsarbete</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	8 000	0	0
<i>Volymökning färdtjänstresor</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	11 000	0	0
<i>Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt (GSN) och exploateringsprojekt (KS)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	8 700	4 300	5 000
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		438 498	447 510	459 554
Tidsbegränsade satsningar		397 136	425 221	464 489
<i>Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	4 500	0	0
<i>Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 600	32 500	27 100
<i>Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploaterings</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	101 243	117 879	125 687
<i>Medfinansiering avseende planskilda korsningar</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	31 000	0	0
<i>Skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 000	0	0
<i>Total kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	257 793	274 842	311 702
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		835 634	872 731	924 043

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	835 634	872 731	924 043
Affärsverksamhet	2 335	2 335	2 372
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	76 208	76 234	77 434
Infrastruktur, skydd m.m	755 299	792 368	842 415
Politisk verksamhet	1 793	1 794	1 822

Idrotts- och fritidsnämnden				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		433 321	493 800	576 311
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		5 200	12 839	14 984
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -0.5%) (2026; -0.5%) (2027; -0.5%)		-2 193	-2 533	-2 956
Resultatförstärkande åtgärder generella		-2 193	-2 533	-2 956
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		436 329	504 105	588 339
Riktade nivåpåverkande beslut		57 471	72 206	48 741
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	25 671	41 106	47 441
<i>Integrationsåtgärder som tex mer föreningsbidrag till socioekonomiskt svaga barn och unga</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	0	20 000	0
<i>KS/KF beslut avseende allmänhetens tillgång till bad</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	0	9 800	0
<i>KS/KF beslut avseende utökat uppdrag KAP - i enlighet med utvecklingsplan Södra Åstråket, drift</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	300	0	0
<i>Nytt serviceavtal med Uppsala kommun arenor och fastigheter AB</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	2 000	0	0
<i>Riktat inkluderingsstöd till 7-21 åringar</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	25 000	0	0
<i>Tillkommande driftkostnader nya anläggningar UKAF</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	3 200	0	0
<i>Volymökning - fem nya föreningar med anläggning årligen</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 300	1 300	1 300
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		493 800	576 311	637 080
Tidsbegränsade satsningar		4 500	1 500	5 000
<i>Arenaprojektet i egen regi</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	0	0	5 000
<i>Lägre nyttjandegrad idrottsbodar dagtid</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	3 000	0	0
<i>Stödinsatser till privata hallinitiativ</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 500	1 500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		498 300	577 811	642 080

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	498 300	577 811	642 080
Fritidsverksamhet	496 582	576 058	640 290
Politisk verksamhet	1 717	1 753	1 790

Kulturnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		481 977	495 112	511 419
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		5 784	12 873	13 297
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.5%) (2026; -1.0%) (2027; -1.0%)		-12 194	-5 080	-5 247
Resultatförstärkande åtgärder generella		-12 194	-5 080	-5 247
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		475 567	502 905	519 468
Riktade nivåpåverkande beslut		19 545	8 514	815
4H-gård Malma gård	Fritidsverksamhet	0	2 500	0
Allaktivitetshus Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet	Fritidsverksamhet	750	0	0
Fritidsklubb Rosendal, drift exkl. hyra	Öppen fritidsverksamhet	900	0	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Kulturverksamhet	4 474	1 552	205
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Fritidsverksamhet	3 354	-17	525
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Öppen fritidsverksamhet	317	129	85
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	Fritidsverksamhet	650	650	0
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	Öppen fritidsverksamhet	1 100	1 100	0
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Fritidsverksamhet	3 500	0	0
Särskilt stöd till Esthers orkester	Kulturverksamhet	800	0	0
Teknisk justering från fritidsverksamhet till öppen fritidsverksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska	Fritidsverksamhet	-6 500	0	0
Teknisk justering från fritidsverksamhet till öppen fritidsverksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska	Öppen fritidsverksamhet	6 500	0	0
Upprätthålla bibliotekets grunduppdrag	Kulturverksamhet	800	2 600	0
Utveckling av Uppsala konstmuseum i befintliga lokaler samt utöka verksamheten med ambulerande konsthall	Kulturverksamhet	2 900	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		495 112	511 419	520 283
Tidsbegränsade satsningar		15 717	17 802	25 872
Arenaprojektet i egen regi	Fritidsverksamhet	0	0	5 000
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetskapande åtgärd	Öppen fritidsverksamhet	3 200	3 200	3 200
Kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget konst	Kulturverksamhet	5 517	6 602	7 672
Kulturluft inför kulturhuvudstadsåret 2029	Kulturverksamhet	6 000	8 000	10 000
Pilot med frukost/mellanmål på skolor med särskilda behov	Öppen fritidsverksamhet	1 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		510 829	529 221	546 155

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	510 829	529 221	546 155
Fritidsverksamhet	123 862	128 945	136 499
Kulturverksamhet	332 892	345 188	353 666
Politisk verksamhet	1 940	1 970	2 001
Öppen fritidsverksamhet	52 135	53 118	53 989

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		29 368	29 677	30 440
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		352	772	791
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.5%) (2026; -2.0%) (2027; -1.0%)		-743	-609	-312

Resultatförstärkande åtgärder generella		-743	-609	-312
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		28 977	29 840	30 919
Riktade nivåpåverkande beslut		700	600	0
<i>Insatser för åtgärd av förenade områden</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	300	600	0
<i>Satsning mot övergödning (enskilda avlopp)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	300	0	0
<i>Teknisk justering från infrastruktur till politisk verksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	51	0	0
<i>Teknisk justering från infrastruktur till politisk verksamhet för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-51	0	0
<i>Tryggad allemansrätt och rättssäkert strandskydd</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	100	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		29 677	30 440	30 919
Tidsbegränsade satsningar		100	100	0
<i>Inventering och riskklassning av PFAS-förenade områden</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	100	100	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		29 777	30 540	30 919

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		29 777	30 540	30 919
Infrastruktur, skydd m.m		28 135	28 889	29 242
Politisk verksamhet		1 642	1 651	1 677

Namngivningsnämnden				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		2 040	2 065	2 118
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		24	54	55
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; 0.0%) (2026; 0.0%) (2027; 0.0%)		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 065	2 118	2 173
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		2 065	2 118	2 173
Tidsbegränsade satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		2 065	2 118	2 173

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		2 065	2 118	2 173
Infrastruktur, skydd m.m		1 565	1 605	1 647
Politisk verksamhet		500	513	526

Omsorgsnämnden				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		2 074 376	2 136 482	2 223 391
Demografiuppräknning		1 305	451	525
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		24 908	55 560	57 822
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -0.6%) (2026; -0.3%) (2027; -0.2%)		-13 106	-6 703	-5 668
Resultatförstärkande åtgärder generella		-13 106	-6 703	-5 668
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 087 482	2 185 791	2 276 070
Riktade nivåpåverkande beslut		49 000	37 600	22 000
<i>Innovation och nya arbetssätt</i>	<i>Ordinärt boende, funktionsnedsä</i>	6 000	0	0
<i>Innovation och nya arbetssätt</i>	<i>Särskilt boende/annat boende, fu</i>	5 000	0	0

Teknisk justering avseende fastighetskostnader som överförs till omsorgsnämnden från äldregruppen	Insatser enligt LSS	3 700	0	0
Teknisk justering från särskilt boende äldre respektive funktionsnedsättning. Till öppen verksamhet, funktionsnedsättning	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	11 000	0	0
Teknisk justering till öppen verksamhet, funktionsnedsättning för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-5 500	0	0
Teknisk justering till öppen verksamhet, funktionsnedsättning för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-5 500	0	0
Volymutveckling LSS-insatser	Insatser enligt LSS	34 300	37 600	22 000
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		2 136 482	2 223 391	2 298 070
Tidsbegränsade satsningar		1 000	0	0
Utbildning stödpedagoger	Insatser enligt LSS	1 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		2 137 482	2 223 391	2 298 070

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		2 137 482	2 223 391	2 298 070
Färdtjänst/Riksfärdtjänst		46 422	47 058	47 799
Insatser enligt LSS		1 593 487	1 671 491	1 736 950
Ordinärt boende, funktionsnedsättning		189 266	191 857	194 876
Ordinärt boende, äldre		14 424	14 725	15 069
Politisk verksamhet		2 583	2 618	2 659
Särskilt boende, äldre		74 435	75 809	77 423
Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning		169 750	172 073	174 782
Öppen verksamhet, funktionsnedsättning		47 115	47 760	48 511

Plan- och byggnadsnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		81 990	76 336	72 055
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		984	1 985	1 873
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -8.0%) (2026; -8.0%) (2027; -1.0%)		-6 638	-6 266	-739
Resultatförstärkande åtgärder generella		-6 638	-6 266	-739
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		76 336	72 055	73 189
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		76 336	72 055	73 189
Tidsbegränsade satsningar		0	2 000	0
Flygfotografering (vartannat år)	Infrastruktur, skydd m.m	0	2 000	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		76 336	74 055	73 189

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		76 336	74 055	73 189
Infrastruktur, skydd m.m		44 031	43 561	42 216
Ordinärt boende, funktionsnedsättning		11 562	10 913	11 085
Ordinärt boende, äldre		18 668	17 621	17 899
Politisk verksamhet		2 075	1 959	1 990

Räddningsnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		210 259	214 634	225 909
Riktade nivåpåverkande beslut		4 375	11 275	12 254
Enligt samverkansavtal RÄN	Politisk verksamhet	27	27	28
Enligt samverkansavtal RÄN	Infrastruktur, skydd m.m	4 348	11 248	12 226
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		214 634	225 909	238 163

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	214 634	225 909	238 163
Infrastruktur, skydd m.m	213 287	224 535	236 761
Politisk verksamhet	1 347	1 374	1 402

Socialnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		948 055	965 446	965 784
Prisuppräknig * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		11 377	25 102	25 110
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -2.5%) (2026; -2.5%) (2027; -1.0%)		-23 986	-24 764	-9 909
Resultatförstärkande åtgärder generella		-23 986	-24 764	-9 909
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		935 446	965 784	980 985
Riktade nivåpåverkande beslut		30 000	0	0
<i>Lag om placering av barn i skyddat boende</i>	<i>Barn- och ungdomsvård</i>	9 000	0	0
<i>Teknisk justering från IFO-missbrukarvård till IFO-barn och unga för att anpassa budgetramar till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	<i>Missbrukarvård och övrig vård för</i>	-13 000	0	0
<i>Teknisk justering från IFO-missbrukarvård till IFO-barn och unga för att anpassa budgetramar till faktiska kostnaderna per verksamhet</i>	<i>Barn- och ungdomsvård</i>	13 000	0	0
<i>Ökade volymer inom barn- och ungdomsvård</i>	<i>Barn- och ungdomsvård</i>	21 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		965 446	965 784	980 985
Tidsbegränsade satsningar		3 750	3 750	3 750
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetskapande åtgärder</i>	<i>Barn- och ungdomsvård</i>	3 750	3 750	3 750
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		969 196	969 534	984 735

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet	969 196	969 534	984 735
Barn- och ungdomsvård	720 463	720 714	731 999
Familjerätt och familjerådgivning	23 826	23 834	24 209
Flyktingmottagande	2 305	2 306	2 342
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	217 576	217 652	221 078
Politisk verksamhet	5 026	5 028	5 107

Utbildningsnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		6 339 432	6 422 036	6 677 633
Demografiuppräknig		-54 580	-11 298	-6 854
Prisuppräknig * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		75 418	166 679	173 440
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -1.2%) (2026; -0.6%) (2027; -0.5%)		-76 323	-39 464	-34 221
Resultatförstärkande åtgärder generella		-76 323	-39 464	-34 221
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		6 283 948	6 537 952	6 809 998
Riktade nivåpåverkande beslut		138 088	139 681	51 224
<i>Extra förstärkning anpassad grundskola</i>	<i>Anpassad Grundskola</i>	15 000	35 000	15 000
<i>Extra förstärkning resursenheter</i>	<i>Grundskola</i>	15 000	35 000	15 000
<i>För ökad lokalhyra per elev/förskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	16 602	22 860	9 824
<i>För ökad lokalhyra per elev/grundskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram</i>	<i>Grundskola</i>	36 142	24 548	5 400
<i>För ökad lokalhyra per elev/gymnasieskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram</i>	<i>Gymnasieskola</i>	9 581	0	0
<i>För ökad lokalhyra öppen förskola i Västra Stenhagen</i>	<i>Öppen förskola</i>	337	673	0

Förebyggande hälsoinsatser (mer fysiska aktiviteter i skolorna)	Grundskola	0	10 000	0
Förstärkning av elevhälsan	Grundskola	10 000	0	0
Generation PEP	Grundskola	0	0	6 000
Högskolebehörighet i gymnasieskola	Gymnasieskola	2 600	1 600	0
Innovation och nya arbetssätt	Förskola och pedagogisk omsorg	20 800	0	0
Innovation och nya arbetssätt	Grundskola	31 200	0	0
Innovation och nya arbetssätt	Gymnasieskola	13 000	0	0
Läsläsningsstöd	Grundskola	0	5 000	0
Skolbibliotek	Grundskola	5 000	5 000	0
Teknisk justering till anpassad grundskola som övertar lokaler från grundskolan	Grundskola	-11 800	0	0
Teknisk justering till anpassad grundskola som övertar lokaler från grundskolan	Anpassad Grundskola	11 800	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom förskolan övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)	Förskola och pedagogisk omsorg	-10 356	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom grundskolan övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)	Grundskola	-26 704	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom gymnasieskolan övergår till KS-KLK (fastighetsstaben)	Gymnasieskola	-21 614	0	0
Trygghet i skolmiljö	Grundskola	3 000	0	0
Trygghet i skolmiljö	Gymnasieskola	3 000	0	0
Utökad undervisningstid i grundskola	Grundskola	15 500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		6 422 036	6 677 633	6 861 222
Tidsbegränsade satsningar		40 000	104 800	103 800
Behovsanpassat regionalt gymnasieutbud (2024-2026)	Gymnasieskola	1 000	1 000	0
Förskola för alla, lagkrav (2024-2025)	Förskola och pedagogisk omsorg	1 800	0	0
UP satsning förskolan	Förskola och pedagogisk omsorg	23 600	51 900	51 900
UP satsning grundskolan	Grundskola	13 600	51 900	51 900
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		6 462 036	6 782 433	6 965 022

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		6 462 036	6 782 433	6 965 022
Anpassad Grundskola		224 960	268 008	295 617
Anpassad gymnasieskola		75 593	86 092	95 238
Fritidshem		283 099	283 230	287 772
Förskola och pedagogisk omsorg		1 647 874	1 701 734	1 724 233
Förskoleklass		195 494	193 619	200 902
Grundskola		2 874 842	3 046 484	3 121 691
Gymnasieskola		1 137 813	1 179 786	1 215 600
Politisk verksamhet		3 674	3 747	3 826
Öppen förskola		18 687	19 731	20 143

Äldrenämnden				
Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		2 359 951	2 472 711	2 622 932
Demografiuppräknning		81 812	91 339	93 087
Prisuppräknning * (2025; 1.2%) (2026; 2.6%) (2027; 2.6%)		29 301	66 665	70 616
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -1.2%) (2026; -0.6%) (2027; -0.5%)		-29 653	-15 784	-13 933
Resultatförstärkande åtgärder generella		-29 653	-15 784	-13 933
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 441 411	2 614 932	2 772 702
Riktade nivåpåverkande beslut		31 300	8 000	0
Förebyggande hälsoinsatser (initiativ som bryter många människors ensamhet)	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	0	8 000	0
Innovation och nya arbetssätt	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	10 000	0	0

Innovation och nya arbetssätt	Särskilt boende, äldre 80-89 år	15 000	0	0
Rehabiliteringsteam	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	10 000	0	0
Teknisk justering avseende fastighetskostnader som överförs från äldrenämnden till omsorgsnämnden	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-3 700	0	0
Teknisk justering från särskilt boende, äldre till öppen verksamhet, äldre för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per	Öppna insatser, äldre	10 000	0	0
Teknisk justering från särskilt boende, äldre till öppen verksamhet, äldre för att anpassa budgetramarna till faktiska kostnaderna per	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-10 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		2 472 711	2 622 932	2 772 702
Tidsbegränsade satsningar		32 000	69 200	69 200
UP satsning äldreomsorg	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	12 600	27 700	27 700
UP satsning äldreomsorg	Särskilt boende, äldre 80-89 år	18 900	41 500	41 500
Utökat föreningsbidrag	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		2 504 711	2 692 132	2 841 902

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		2 504 711	2 692 132	2 841 902
Ordinärt boende, äldre		961 592	1 039 524	1 097 773
Politisk verksamhet		2 103	2 145	2 190
Särskilt boende, äldre		1 470 790	1 578 842	1 668 824
Öppna insatser, äldre		70 226	71 620	73 115

Överförmyndarnämnden

Belopp i tusentals kronor	Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		23 358	24 110	23 742
Riktade nivåpåverkande beslut		752	-368	562
Enligt samverkansavtal ÖFN	Politisk verksamhet	677	-332	506
Enligt samverkansavtal ÖFN	Flyktingmottagande	75	-36	56
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar		24 110	23 742	24 304

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunbidrag totalt per verksamhet		24 110	23 742	24 304
Flyktingmottagande		2 412	2 376	2 432
Politisk verksamhet		21 698	21 366	21 872

Alla nämnder totalt

Belopp i tusentals kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	14 838 957	15 201 236	15 782 968
Demografiuppräknning	28 537	80 492	86 758
Prisuppräknning * (2025; 1.14%) (2026; 2.48%) (2027; 2.48%)	175 607	391 118	406 122
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2025; -1.8%) (2026; -1.1%) (2027; -0.5%)	-279 844	-184 464	-91 712
Resultatförstärkande åtgärder generella	-279 844	-184 464	-91 712
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	14 763 257	15 488 381	16 184 136
Riktade nivåpåverkande beslut	437 979	294 587	140 596
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	14 967 619	15 544 224	16 075 081
Tidsbegränsade satsningar	941 593	1 125 843	986 261
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar	16 142 829	16 908 811	17 310 993

Kommunbidrag per nämnd

Belopp i tusental kronor	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	15 809	16 220	16 641

Valnämnden	2 594	11 348	2 204
Kommunrevision	7 555	7 751	7 953
Kommunstyrelsen	979 680	992 990	822 841
<i>varav KS-Kommunledningskontoret</i>	505 350	451 804	458 435
<i>varav KS-Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	474 330	541 186	364 406
Arbetsmarknadsnämnden	872 082	876 885	890 598
Gatu- och samhällsmiljönämnd	835 634	872 731	924 043
Idrotts- och fritidsnämnden	498 300	577 811	642 080
Kulturnämnden	510 829	529 221	546 155
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	29 777	30 540	30 919
Namngivningsnämnden	2 065	2 118	2 173
Omsorgsnämnden	2 137 482	2 223 391	2 298 070
Plan- och byggnadsnämnden	76 336	74 055	73 189
Räddningsnämnden	214 634	225 909	238 163
Socialnämnden	969 196	969 534	984 735
Utbildningsnämnden	6 462 036	6 782 433	6 965 022
Äldrenämnden	2 504 711	2 692 132	2 841 902
Överförmyndarnämnden	24 110	23 742	24 304
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar	16 142 829	16 908 811	17 310 993

Kommunfullmäktiges fyra fokusmål

Fokusmål 1.

Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden på ett sätt som är generationsrättvist

Målbeskrivning

Uppsala befinner sig i en svår social- och ekonomisk tid och många invånare och verksamheter får det allt svårare ekonomiskt på grund av historiska felsteg, lågkonjunktur och krig i vårt närområde. Uppsala kommunkoncern behöver stärka sin ekonomi genom att växa på ett sätt som inte försämrar kvalitén i välfärdens kärnverksamheter. Kommunkoncernen ska fortsätta att utveckla en effektiv förvaltning och minska byråkratin som plågar kärnverksamheterna och därigenom bättre klara kommunens välfärdsuppdrag. Mycket mer resurser måste omfördelas från byråkrati till operativt arbete inom kommunens kärnverksamheter. Den ekonomiska gökungen, spårvägsprojektet, måste skrotas och ersättas med en gatulösning som ger längre bussar mycket god framkomlighet. Att kraftigt minska byråkratin och att skrota spårvägsprojektet är nödvändigt för att säkra en stark ekonomi.

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för en stark välfärd och behövs för att säkra människors försörjning och sociala trygghet. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Kommunens resurser ska fördelas jämnt. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt och effektivt sätt och skatteuttaget ska inte öka. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som både skapar utrymme för kvalitetsförbättringar samt nödvändiga investeringar som skapar nytta över lång tid framåt. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer.

Uppsala kommun ska ge Uppsalaborna välfärdstjänster och service av god kvalitet. Servicekulturen ska präglas av "Den gyllene regeln", att du ska behandla andra som

du själv vill bli behandlad. Barn och elever ska ges förutsättningar att minst nå kunskapskraven i grundskolan samt att ta en gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Varje barn ges rätt stöd och stimulans i sitt lärande. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat.

Vården och omsorgen ska ha god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun där äldreomsorgen är trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga.

Kommunen ska kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. "En väg in" ska erbjudas inom alla kommunens verksamheter. Ständiga förbättringar, nytänkande och nyttjande av modern teknologi ska säkra kvalitén inom kommunens kärnverksamheter. Uppsalas invånare, brukare och medarbetare har erfarenheter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet.

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Bland annat genom att kraftigt minska på byråkrati och onödiga chefsled blir medarbetarna mer engagerade, motiverade och handlingskraftigare medarbetare. Kompetensförsörjningen måste bli smartare och mer systematisk. Kommunen behöver bli bättre på att ta hand om den kompetens som redan finns i verksamheten och säkerställa en stabil grundbemanning. För att kunna erbjuda service av god kvalitet måste sjuktalet ner, personalomsättningen minska, servicekulturen stärkas, fler motiveras att förlänga arbetslivet och en nyrekrytering som håller olämpliga personer ifrån kommunens viktiga tjänsteutövande.

Uppdrag 1.

Minska den administrativa överbyggnaden i syfte att frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter.

Berörda: Alla nämnder och bolag

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunkoncernens styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Byråkratin måste minskas kraftigt. Kommunstyrelsen måste styra, leda och samordna arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi bättre. Kraven på vad som följs upp och mängden styrdokument måste kraftigt minskas. Enbart de viktigaste nyckeltalen kopplade till kärnverksamheternas huvuduppdrag ska följas upp.

Maximalt fem väsentliga verksamhetsmål per verksamhet ska följas upp. Den tillitsbaserade och effektiva verksamhetsstyrningen förutsätter att makt decentraliseras i stor utsträckning inom kommunens alla delar. Befogenheterna måste öka men det innebär också att ansvarsutkrävandet tydligare måste decentraliseras.

Kommunen ska genom kommunledningskontoret säkerställa processägarskap kopplat till nämnder och bolag inom bland annat ekonomi, HR, kommunikation, IT, upphandling, miljö- och klimatförbättringsarbete, effektivare näringslivsstöd samt fastighetsfrågor.

Samtliga stödprocesser inom kommunen måste kraftigt effektiviseras för att frigöra timmar och kostnader inom kommunens kärnverksamheter.

Uppdrag 2.

Implementera modellen för en utvecklings- och innovationsbudget som möjliggör helt nya arbetssätt för att effektivisera och nyskapa framtidens välfärdstjänster.

Berörda: KS

Innovationskraft, ständiga förbättringar, nya arbetssätt och förmåga att nyttja nya tekniska lösningar är avgörande för möjligheten att säkra en generell välfärd och kommande samhällsutmaningar. Artificiell intelligens, robotik och en klok möjlighet till hemarbete måste smart implementeras bättre än hittills. För att skapa ett smart och hållbart Uppsala behöver också innovationskraften öka i hela organisationen och idéer från medarbetare förädlas och testas.

För att möjliggöra för verksamheten att testa helt nya arbetssätt krävs resurser för utveckling och implementering. En utvecklings- och innovationsbudget ska införas där centrala resurser avsätts för att medfinansiera utveckling av helt nya arbetssätt som bidrar till smartare leveranser av framtidens välfärdstjänster.

Kommunkoncernens verksamhetsplanering och uppföljning ska utvecklas som ett verktyg att följa verksamheternas förbättringsarbete och utvecklingsinitiativ och möjliggöra för politiska prioriteringar och tydlig uppföljning.

Som en del av den tillitsbaserade styrningen ska medarbetarinflytandet vara stort i det nödvändiga förbättringsarbetet.

Uppdrag 3.

Utnyttja digitala välfärdstjänster för ökad invånar- och samhällsnytta samt ett mer effektivt resursutnyttjande.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen kraftigt öka takten i digitaliseringen för att kunna erbjuda en enklare vardag för medborgare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet, bättre påverkansmöjligheter samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, tillämpad artificiell intelligens (AI) för att automatisera nödvändig administration och digitala lärplattformar är stort. Med stöd av bättre dataunderlag och automatiserad analys ska kommunens beslutsfattande bli klokare och beslut snabbare kunna fattas.

Även om innovativa lösningar alltid ska övervägas ska huvudinriktningen vara att upphandla beprövade nya systemlösningar för att lösa önskade uppgifter. Utvecklingsprojekt inom SKR får inte bli stora utan måste byggas utifrån agil och SCRUM-metodik. När innovativa lösningar anses önskvärda ska alltid minst en liknande kommun ingå i utvecklingsprojektet. Samarbetet med AI-Sweden är av stor betydelse för att utveckla kostnadseffektiva digitala lösningar för kommuner som alla har samma typ av behov att möta.

Kommunens verksamheter måste parallellt med sitt förbättringsarbete säkerställa digital inkludering så att de invånare som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför.

Uppdrag 4.

Stärka kompetensförsörjningen, säkerställa en bättre arbetsmiljö, ett hälsofrämjande arbetssätt och en mer tillitsbaserad styrning inom kommunkoncernen.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Kommunen ska på allvar styras tillitsbaserat utifrån få men viktiga nyckeltal som är relevanta för varje verksamhets kärnuppdrag. Arbetsmiljöerna inom främst skolan, äldreomsorgen, övrig omsorgsverksamhet och socialtjänsten måste kraftigt förbättras. För att klara det i en tid där bristen på kvalificerad personal, under många

år, kommer att vara ett faktum måste nya arbetsmetoder och sätt att lösa uppdragen med kvalitet säkerställas. För att lyckas med detta är medarbetarnas inkludering i detta utvecklingsarbete av stor betydelse. En viktig del av nödvändiga kvalitetsförbättrande åtgärder är att minska behovet av inhyrd personal. Det ska uppnås genom ett systematiskt kompetensförsörjningsarbete med särskilt fokus på verksamhetsförbättringar, kompetensutveckling, kontinuerligt lärande och genom en god arbetsmiljö med hälsofrämjande arbetssätt.

Utbildningar som utformas utifrån arbetsmarknadens behov ska säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor och i det privata näringslivet. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska och möjligheterna med ökad flexibilitet i arbetslivet tas tillvara. Målsättningen är att skapa bättre arbetsmiljöer som leder till lägre sjuktal, fler som trivs på jobbet och färre som slits ut innan 67 års ålder. Metoderna för chefs- och ledarutveckling inom kommunkoncernens alla delar ska stärkas.

Uppdrag 5.

Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda inom förskola, vård och omsorg.

Berörda: OSN, ÄLN, AMN, UBN

Goda språkkunskaper hos personalen är en förutsättning för hög kvalitet i förskolan, att barnens språkutveckling fungerar bra och till en bättre och tryggare övergång till förskoleklass. Behovet av mycket bättre integration av invandrare är stort. Det är helt oacceptabelt att många barn födda i Sverige inte får en rättvisare start i sina liv på grund av att föräldrarna inte låter barnen gå på förskola. Och på alla förskolor och i grundskolan måste kunskaperna i svenska vara goda bland den pedagogiska personalen.

Uppsalabor som får stöd kopplat till kommunens lagstadgade tjänster ska mötas av personal som förstår och kan prata bra svenska. Baskunskaper i svenska är även viktiga för att kommunikationen mellan kollegor ska fungera acceptabelt. Genom att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket, för anställda med behov av det inom vård och omsorg, förbättras brukarbemötandet och patientsäkerheten ökar.

För dem som redan är anställda inom Uppsala kommun utan tillräckliga kunskaper i svenska ska bättre metoder utvecklas för att säkerställa tillräckliga språkkunskaper. Detta är särskilt viktigt bland medarbetare inom förskola, vård och omsorg. Bättre metoder för språkundervisning, språkträning och språkmentorer måste säkerställas där den enskilde medarbetarens ansvar är att genom eget engagemang och ambitioner skyndsamt lära sig bra svenska.

Alla rekryteringar ska inkludera krav på utdrag ur belastningsregistret och anställningsvillkoren ska inkludera att den anställda måste meddela arbetsgivaren om den dömts för brott. Till exempel sexuella övergrepp, fysiskt våld, utnyttjande, fridskränkning, skadegörelse, narkotikabrott, stöld och urkundsförfalskning.

Uppdrag 6.

Stärk stödet till resursskolor och höj kunskapsresultaten i förskolan, förskoleklass, grundskolor och fritidshem, fritidsklubb och gymnasium.

Berörda: UBN, IFN och KTN

Skolan ska bättre möta elevernas individuella behov av anpassad skolmiljö. Alla elever har enligt skollagen rätt till en utbildning av hög kvalitet. Skolan ska bättre arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Invandrade föräldrar måste i högre utsträckning ge sina barn en chans till bättre utveckling genom att gå i förskolan. En viktig förutsättning för det är en ökad andel behöriga lärare samt en ökad andel behöriga förskollärare i förskolan.

Resurserna till grundskolor måste kraftigt förstärkas. Bildningen under grundskolan har stor betydelse för hur resten av en människas liv utvecklas.

Resursskolor och resursenheter ska under budgetperioden kraftigt förstärkas. Ingen rektor ska av ekonomiska skäl avstå ifrån att ge ett barn i behov av en mer lämplig studiemiljö den rätten.

Politiken måste bättre bidra till att stärka lärarnas roll som ledare för elevernas undervisning. Lärarna är elevernas chefer under de lektioner som de ansvarar för. Rektorerna har ansvaret för att varje skolas lärare har den pedagogiska skicklighet som det kräver. Stärkta resurser till resursskolor och resursenheter kommer att göra lärarnas viktiga uppdrag betydligt enklare.

Individanpassningen behöver förstärkas, för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet behöver kommunen göra bättre fördjupade analyser för att rikta resurser utifrån lokala förutsättningar och identifierade elevers särskilda behov. Senast i årskurs 8 måste eleverna få en chans att förstå att en praktiskt inriktad utbildning är ett bra alternativ för många. Många av de elever som idag vare sig klarar grundskolan bra, eller klarar en teoretisk gymnasielinje bra, skulle utvecklas mycket bättre om de, och deras föräldrar, ser möjligheterna med någon bra praktisk gymnasieutbildning som snabbt kan leda till självförsörjning.

Samtliga skolor ska motiveras att bättre bidra till att alla elever är mer fysiskt aktiva i sina liv. Regelbunden fysisk aktivitet har vetenskapligt stor betydelse för alla människors inlärningsförmåga och minskar problemen med psykisk ohälsa.

Samtliga skolor ska stärkas genom att i ett ännu bättre samarbete mellan skola, socialtjänst, Polis och fritidsverksamheter. Nolltolerans mot brott ska alltid tillämpas

och tidiga insatser mot familjer med barn som agerar på sätt som vuxna straffas för måste prioriteras.

Uppdrag 7.

Säkerställa en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Berörda: OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN

En effektiv och nära vård måste gå från ord till handling. Regionen och kommunen underpresterar och nödvändig omställning av vården går oacceptabelt sakta. Med det sagt krävs parallellt bättre förebyggande och hälsofrämjande insatser för att stärka eller bibehålla alla människors fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående.

Samverkan mellan kommunen och regionen måste stärkas i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser riktat till äldre, personer med funktionsnedsättning, barn och unga med komplexa stödbehov samt personer som är sjukskrivna och som saknar sjukpenninggrundande inkomst och uppstår ekonomiskt bistånd. Förstärkta rehab-team kommer att starkt bidra till att korttidsplatser kan minskas och individer snabbare kan bli mer självständiga igen.

En mycket stor andel av människor i behov av vård och omsorg är multisjuka. Ett Mycket smartare stöd till multisjuka invånare måste arbetas fram för att avlasta samtliga delar av omsorgs- och sjukvårdsprocessen. Ökat fokus på tidiga rehabiliteringsinsatser för äldre ska stärka den enskildes livskvalitet och egenmakt samtidig som det leder till minskat behov av mer vård- och omsorgstunga insatser.

Uppdrag 8.

Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen.

Berörda: ÄLN, OSN och KTN

Välbefinnande och hälsa är två viktiga faktorer som påverkar vår livskvalitet. Försämrad syn, hörsel eller rörlighet kan medföra minskad möjlighet till sociala aktiviteter och annat som tidigare skapat mening i livet. Den snabba digitala utvecklingen har medfört ett utanförskap för många äldre, där sociala gemenskaper går förlorade. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre.

Bristande kunskaper i svenska skapar stor frustration och en oacceptabel omsorgskvalité bland många äldre i behov av vård och omsorg. Äldreomsorgen måste hitta metoder som leder till en högre grundbemanning och personalkontinuitet. Dessa förbättrade metoder skapar ökade möjligheter till samvaro, gemenskap och

erbjuder stöd som bidrar till en mer meningsfull vardag för berörda Uppsalabor. Uppsala kommun måste bättre motverka ofrivillig ensamhet hos äldre genom att bättre säkerställa att fler äldre enkelt ska kunna till dagens sociala mötesplatser samt kunna ta del av den sociala inkludering som digitala tjänster erbjuder.

Silveravtalet måste implementeras i sin helhet. Det är hög tid att öka kvalitén inom äldreomsorgen. En viktig del av den kvalitetsambitionen är att samtliga personer som anställs inom äldreomsorgen och övrig omsorg ska vid anställning lämna utdrag ur belastningsregistret.

Utmaningar och förutsättningar

En mer individanpassad skola med goda kunskapsresultat

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bygger på demokratiska principer och ett förhållningssätt mot varandra som bygger på "Den gyllene regeln". Den regeln är enkel och kraftfull: Du ska behandla andra människor så som du själv vill bli behandlad. Stabila hemförhållanden och en meningsfull fritid har stor påverkan på elevers möjlighet att lyckas i skolan. Det kräver en tät samverkan och nära samarbete mellan föräldrar och skolan. För de elever som växer upp i hem som inte klarar av att ge eleverna det stöd och den kärlek de behöver måste samverkan mellan skolan, socialtjänsten, fritidsverksamheter och Polisen tidigt se och aktivt stötta dessa elever.

Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som invånare i ett demokratiskt samhälle. Fler barn som har invandrade föräldrar måste få en chans att gå i förskolan då det enligt vetenskapliga studier kraftigt bidrar till barnens positiva utveckling.

Miljön i förskolor och skolor måste vara trygg och präglas av studiero. Resursskolorna måste stärkas. Nolltolerans mot brott ska tillämpas på alla förskolor och skolor. Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Det arbetet påbörjas redan i förskolan. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Kunskapsresultaten ska förbättras när det gäller andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9. Större inslag av resursskolor och stärkta praktiska utbildningsprogram förbättrar studieresultaten och möter bättre arbetsmarknadens behov. Mer fysiska regelbundna aktiviteter ska stimuleras och därmed också bidra till bättre studieresultat. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag.

All icke verksamhetsprioriterad byråkrati måste avvecklas eller automatiseras. Lärarna måste få full uppbackning om att de är ledarna för varje lektion. För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. En fortsatt utveckling av elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete är prioriterat. För att stärka skolans förmåga att ge alla elever den arbetsmiljö som krävs, för att de ska nå sin potential, ska resursenheter och resursskolor stärkas. Skolan ska ta ett större ansvar för att elever lär sig simma och att mängden fysiska aktiviteter ökar. Detta kan med fördel organiseras som läxa och inte konkurrera med ordinarie undervisningstid. Mer inslag av fysiska aktiviteter måste inkluderas i skolans verksamhet. Forskningen är entydig om att regelbundna fysiska aktiviteter har stor positiv inverkan på elevers inlärningsförmåga. I Uppsala ska det finnas en bra förskola och skola nära där man bor.

Den kraftiga minskningen av barnafödande och invandring har snabbt förändrat tidigare behovsberäkningar av förskolor och skolor. Det är mycket viktigt att kommunens kraftigt minskade behov av förskolor och skolor inte leder till att nya stadsdelar får för få förskolor och skolor inom rimlig närhet. Även för förstärkta kransorter måste det säkerställas att det finns förskolor och skolor i rimlig närhet.

Uppsala ska fortsätta utveckla skolvalet för att kunna tillgodose olika önskemål i så hög utsträckning som möjligt. Med det sagt måste kommunen vara mycket aktivare mot staten som tillsynsmyndighet om det finns privata skolor som borde bli av med sin rätt att driva skola. Det är inte acceptabelt att det tagit flera år för staten att sköta sitt tillsynsansvar på ett sätt som ser till elevernas bästa. Flera skolor har nu förlorat sin rätt att driva skolverksamhet som borde ha förlorat den för flera år sedan.

Vård och omsorg med hög kvalitet

Åldersstrukturen i Uppsala kommun förändras de kommande åren. Antalet barn och ungdomar i skolåldern förväntas öka i mycket mindre utsträckning än tidigare prognosticerats. Den största procentuella ökningen av invånare står den äldsta åldersgruppen (80+ år) för. Den snabbt förändrade demografiska prognosen ställer skyndsamt krav på nytänkande. Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd samt service för att klara sin vardag. Med färre planerade yngre invånare kräver detta återigen mer kreativitet om hur vi ska klara dessa utmaningar med allt fler som har ett omfattande omsorgs- och vårdbehov. För att minska behovet av vård och omsorg bland våra äldsta invånare måste vi stärka och synliggöra aktiviteter som möjliggör livslångt engagemang och social samvaro.

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet, tillgänglighet och tillgång till arbetsmarknaden. Insatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar.

Äldreombudsmannen ska vara fristående ifrån Äldreförvaltningen och även stötta anhöriga till äldre i behov av vägledning. Även samarbetet med

pensionärsorganisationerna ska stärkas för att de ännu mer ska bidra i det kvalitetsförbättrande arbetet.

Samarbetet mellan kommun och region måste kraftigt förbättras med individens bästa i centrum.

Hållbar upphandling

Genom att ställa rimliga sociala och miljömässiga krav i upphandling bidrar Uppsala kommunkoncern till en mer hållbar kommun. Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska inte överstiga 50 procent.

I arbetet med kommunens upphandlingar ska samarbeten med andra aktörer uppmuntras som leder till att företag som inte tillämpar rättvisa handelsregler, rimlig etik och som dömts för arbetslivskriminalitet utesluts från upphandlingar.

Upphandlade ramavtal ska sträva efter att välja ut två till tre leverantörer som löpande utifrån kvalitet i sina leveranser får uppdrag. Genom att upphandla fler än en leverantör kan också mindre leverantörer få en chans att leverera tjänster till kommunen och bidrar då till en minskad sårbarhet för kommunen.

All verksamhet som i god konkurrens kan upphandlas ska upphandlas. Kommunen ska enbart fokusera på att själv eller genom upphandling leverera sina kärnuppdrag.

Kvalitetssäkring, ständiga förbättringar, digitalisering och innovation

Uppsala kommun ska hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda en effektiv och innovativ välfärd. Med löpande och metodisk kvalitetssäkring av uppdragen säkerställer vi en godtagbar lägstanivå. Ett aktivt arbete med intern och extern kontroll ökar förutsättningarna för måluppfyllelse samt att lagstiftning efterlevs.

Genom ständiga förbättringar optimeras kärnverksamheten löpande för att bibehålla eller förbättra kvaliteten. Kommunen ska utveckla sina verksamheter och sin service tillsammans med invånare, medarbetare, civilsamhället och näringslivet. Invånare som hör av sig med synpunkter måste ses som en möjlighet att förbättra kommunens verksamhet. Alla som kontaktar kommunen med besvikelse och klagomål måste bemötas på ett bra sätt och tas på allvar.

Förväntningarna på att medarbetare och chefer är kvalificerade för att lösa sina uppdrag med kvalitet måste vara höga. Alla förväntas göra sitt bästa, samarbetsviljan förväntas vara stor och respekten för varandras arbetsområden självklar. Många kompetenta och erfarna medarbetare bidrar till en ständig och nödvändig utveckling av verksamheten. Verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling, och som leder till en ökad nytta genom effektivisering eller förbättrad kvalitet, ska prioriteras.

Nytänkande om hur man klarar sina uppdrag inom givna ekonomiska ramar förväntas hos alla chefer. Det handlar om att lösa uppdraget på nya sätt, att labba, testa och experimentera och på så sätt skapa nya lösningar och värden i nära samarbete med den verksamheten och tjänsten är till för. Vi behöver få ut mycket mer av varje skattekrona en verksamhet får för att lösa sina uppdrag. Förmågan att ställa om, hitta nya lösningar och utnyttja tekniska lösningar är helt avgörande för att nå målen om en generell välfärd och en god livsmiljö för invånarna inom givna ekonomiska ramar. Det kan handla om nya tjänster eller nya sätt att erbjuda tjänster, förändrade förhållnings- och arbetssätt, hitta andra organisatoriska lösningar och samarbetsformer som effektiviserar hur kommunen löser uppdraget.

Den prognosticerade bristen på kvalificerad personal kräver att förändringsarbetet håller ett högre tempo än hittills. Det är viktigt att inse att kommunens höga personalomsättning, inklusive pensionsavgångar, innebär att en omfattande personalminskning är möjlig utan några uppsägningar. Det faktumet borde minska både enskildas och fackens rädsla för nödvändiga effektiviseringar.

Delaktighet och digitalisering

En väl fungerande demokrati kräver att invånarna får en chans att vara välinformerade och att de löpande har en chans att påverka den utveckling som sker. Det duger inte att vi enbart har allmänna val vart fjärde år och att partier däremellan tycker sig ha fått fullt mandat att representera invånarna utan seriös inkludering av dem.

Invånare i olika delar av kommunen nyttjar sina demokratiska rättigheter i olika grad utifrån ojämlika förutsättningar. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande och när kommunen utvecklar sin verksamhet ska dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv vara centralt. Kommunen ska utveckla den formaliserade dialogen och samverka med både enskilda invånare och civilsamhället. Kommunen måste bättre främja digital delaktighet för alla samhällsgrupper av individer, föreningsliv och näringsliv. Kommunens medlemmar ska även på ett enkelt sätt kunna följa sina ärenden digitalt. Samtidigt måste alternativ för dem som inte kan ta del av digitalisering och ny teknik säkras.

Stadsdels- och bygderåd ska under mandatperioden etableras och de som organiseras ska bli formella remissinstanser för större förändringar som berör ett råds geografiska område.

Metoden folkomröstning ska användas både för att bidra till folkbildning samt för att stärka invånarnas möjlighet att påverka politiken kopplat till långsiktigt viktiga frågor.

För att stärka demokratin ska förtroendevalda i Uppsala kommun ges goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag. Invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna som den löpande kommunala verksamheten.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp och utgå från målgruppens behov. Information och kommunikation ska vara lätt att ta del av och förstå samt leva upp till krav på tillgänglighet.

Attraktiv arbetsgivare

Den tillitsbaserade styrningen ska skapa mycket bättre förutsättningar för enskilda medarbetare att påverka sina egna arbetsförhållanden samtidigt som de måste lösa sina arbetsuppgifter på bästa möjliga sätt. Och inom givna ekonomiska ramar. En mer tillitsbaserad styrning kommer mycket bättre bidra till att kommunen löser sina viktiga uppgifter än idag. Fokuset för all verksamhet är att lösa uppgifternas måluppfyllelse inom givna ekonomiska ramar.

Uppsala kommun ska vara en förebild när det gäller att skapa en inkluderande arbetsmarknad som utnyttjar den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska utmärka sig vad gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. Kommunen ska dock inte vara lönedrivande. För att nå potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden behöver kommunen öppna upp fler vägar in till olika yrkesområden. Bland nyanlända och bland personer med olika funktionsnedsättningar finns betydande resurser om de ges rätt förutsättningar, stöd och anpassning i arbetslivet. Kommunen bör etablera ett lokalt nära samarbete med Samhall.

Arbetsföra invånare som långvarigt lever på försörjningsstöd ska mätbart utföra för kommunen värdeskapande uppgifter och/eller mätbart prestera till exempel förbättringar inom det svenska språket. Det åligger varje vuxen invånare att på bästa sätt göra sig anställningsbar på den svenska arbetsmarknaden.

Kommunen ska erbjuda en rättvis och jämlik arbetsplats där frisknärvaron ska öka. Att arbeta aktivt för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till att behålla rätt kompetenser över tid.

Möjligheterna till egen utveckling blir alltmer intressant för framtidens medarbetare och chefer. Med värderingsförskjutningar förändras vad som är attraktivt ur ett yrkes och karriärperspektiv. Praktisk arbetslivsorientering (prao), praktik, verksamhetsförlagd utbildning och studentmedarbetarskap ska användas för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare på kort och lång sikt. Ökad tillgång till platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL) behöver uppmärksammas med fler utbildade handledare för att ge rätt stöd under utbildningen på en arbetsplats.

Kommunen ska erbjuda mätbar arbetsträning och inkluderingsmöjligheter för arbetsföra invånare som långvarigt lever på försörjningsstöd. Det är en av de viktigaste praktiska åtgärderna som snabbt kan bidra till att bryta ett växande utanförskap.

Kompetensförsörjning

Uppsalaregionen är en tillväxtregion vilket ger ett stabilt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Den demografiska utvecklingen påverkar behoven inom offentlig sektor, vilket innebär en stor utmaning. En förändrad efterfrågan på välfärdstjänster innebär ett förändrat rekryterings- och kompetensutvecklingsbehov för kommunens verksamheter.

Kommunen måste bättre bidra till att kvalitén och statusen kopplat till praktiskt inriktade studieprogram stärks. Idag går allt för många elever på teoretiska program som inte leder dem mot en god chans att bli självförsörjande. För att motivera fler föräldrar att uppmuntra sina barn att gå praktiska utbildningsprogram är det viktigt att KOMVUX alltid gör det möjligt att senare i livet komplettera sin utbildning för att växla yrkeskarriär.

Det är viktigt att kommunen ökar sin förståelse för vilka verksamheter som kraftigt kan effektiviseras med hjälp av system som bygger på artificiell intelligens. Genom att automatisera så mycket som möjligt kan stora arbetsresurser flyttas till näringslivet eller till vård och omsorg som har stora bemanningsproblem de kommande åren.

Fokusmål 2.

Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och den lokala arbetsmarknaden ska kraftigt stärkas

Målbekrivning

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En starkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygder är avgörande för att genom stabila skatteintäkter säkra invånarnas välfärd och sociala trygghet. Ambitiösa miljö- och klimatmål ska främst ses som stora möjlighet för näringslivet och våra universitet eftersom behoven av kraftiga förbättringar finns i länder med betydligt större befolkningar, och klimatavtryck, än i Sverige.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att stärka välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Vårt mål är att alla som kan också ska arbeta och att företagen ska växa och utvecklas. De konkreta åtgärderna för ett bättre näringslivsklimat ska förverkligas och Uppsala ska vara ett internationellt respekterat nav för världsledande forskning och företagande. Ett kraftfält som skapar många värdeskapande jobb och som lockar både studenter och forskare från hela världen. Ett kraftfält som också lockar investerare till vår kommun.

Invånare och besökare ska ges goda möjligheter till meningsfull fritid och rekreation. Det offentliga rummet, ett starkt idrottsliv och en kulturell infrastruktur bidrar till en nära, trygg och inspirerande livsmiljö.

Uppsalas stadskärna ska utvecklas till en mer vibrerande mötesplats där boende och besökare trivs. Uppsala måste på ett enkelt och attraktivt sätt beskriva vilken utvecklingskraft det lokala näringslivet och universiteten representerar. En kraft som gör att företag väljer att växa vidare i Uppsala, och nya företag etableras här. En kraft som gör Uppsala till ett attraktivt alternativ för nyetableringar, företagande och investerare attraherar också den arbetskraft som krävs för framgångar.

En viktig del av en attraktiv plats att bo kvar på, och flytta till, är att Uppsala stärks som idrotts- och kulturkommun. Kommunen måste mycket bättre, och snabbare, bidra till att föreningars utvecklingsplaner stöttas.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. För att nå detta viktiga mål måste staden erbjuda tillräckliga P-platser. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet.

Det nuvarande extrema och snabba byggplanerna, kopplade till Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet i Uppsalas södra stadsdelar, behöver viktas om så att delar av denna expansion sker i prioriterade kransorter. I förhandlingar med staten och Region Uppsala ska Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet 2.0 förhandlas fram. I Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet 2.0 ska inte ytterligare två spår mellan Uppsala och Stockholm villkoras med extrem bebyggelse enbart i Uppsala stads södra delar.

Befintliga bostadsområden ska renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer. Byggutvecklingen måste ta hänsyn till att Uppsala stad också ska vara en attraktiv plats att bo på för dem som redan bor här.

Samarbeten med Uppsalas två universitet ska stärkas. I samverkan med bland andra universiteten ska vi utveckla de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna mycket bättre än nu. Kommunen ska ta en starkare nätverksledande roll i detta viktiga tillväxt- och kunskapsutvecklande arbete. Kommunen ska bidra till att det Life-Science kluster som idag framgångsrikt finns i Uppsala utökas med liknande kluster inom branscher som kan beskrivas som Grön utveckling samt Digital utveckling. Att etablera fungerande klustersamarbeten och visualiseringar kopplat till Grön- och digital utveckling är av avgörande betydelse för att Uppsala ska attrahera nödvändig kompetens och investeringsmedel.

I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den globala utvecklingen. Det blir därför allt viktigare att som kommun förstå och analysera omvärlden, dess skeenden och konsekvenser. Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner, näringsliv, akademi, statliga myndigheter och Region Uppsala för att hitta smarta och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar. Det är även centralt att Uppsala kommun samverkar och samarbetar internationellt, med särskilt fokus om samarbeten inom vårt närområde och inom EU.

Uppdrag 9.

Förenkla företagens vardag genom att utveckla en stark servicekultur samt en effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Uppsala ska vara en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Bland annat måste mer mark bli tillgänglig för företagsexpansion och nyetableringar. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation.

Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Den "Gyllene regeln", att behandla andra som man själv vill bli behandlad ska prägla kommunens servicekultur. Attityden hos kommunens medarbetare ska också vara att "hellre fria än fälla" och aldrig kräva det som inte krävs till exempel i samband med bygglovsärenden. För att öka konkurrensen och skapa bättre förutsättningar för mindre företag ska kommunkoncernen alltid sträva efter att upphandla minst två leverantörer när ramavtal tecknas.

Uppdrag 10.

Stärka Uppsalas position som ett internationellt världsledande kluster inom Grön utveckling och Digital utveckling tillsammans med näringsliv och universitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Mario Draghis EU-rapport om Europas konkurrenskraft måste tas på stort allvar. Europa tappar år efter år konkurrenskraft med framför allt USA och Kina. Sverige rankas bland de sämsta inom EU. I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den regionala och globala utvecklingen. Genom att delta i relevanta samarbeten och hämta hem erfarenheter som hjälper verksamheten att utvecklas stärks Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen. Det bidrar till att Uppsala kan attrahera fler nyetableringar.

Uppsala kommun ska även strategiskt använda de möjligheter som erbjuds att delta i olika typer av samverkansprojekt som finansieras av EU:s fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till den planerade verksamhetsutvecklingen och en långsiktig plan för implementering av projektet i ordinarie verksamhet. Genom att stötta tre framtidsbranscher med nätverksledare kommer Uppsala kunna växla upp tempot i utvecklingen av både företag och forskning inom Life Science, Grön utveckling och Digital utveckling. Redan idag finns världsledande forskning kopplade till dessa branscher i Uppsala samt en kritisk massa av framgångsrika företag att bygga vidare på. När dessa branscher växer och ökar sin konkurrenskraft påverkas allt annat

näringsliv positivt. En ytterligare konsekvens av att vi framgångsrikt utvecklar dessa kluster är att besöksnäringen stärks samt att stödet till lokal idrott och kultur kommer att stärkas.

Tillsammans med universitet och näringslivet ska kommunen verka för att global talangjakt blir effektivare, myndigheter förenklar för rekrytering av globalt attraktiva experter och att nyinflyttad specialistarbetskraft snabbare inkluderas i lokalsamhället. Uppsalahem ska också erbjuda näringslivet en särskilt prioriterad kö för specialistarbetskraft motsvarande 10 procent av sina tillgängliga bostäder.

Uppdrag 11.

Utveckla arbetet med medborgarbudgeten i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Berörda: KS, PBN och GSN

För att stärka Uppsalabornas delaktighet och inflytande över sitt närområdes utveckling, och bättre tillvarata boendes kunskap och önskemål, ska kommunen utveckla arbetet med medborgarbudgeten. Medborgarbudgeten kompletterar den representativa demokratin och formella former för dialog och delaktighet genom att låta invånarna i ett område föreslå och rösta om hur en avsatt budget ska användas för att förbättra området. Erfarenheter av arbetet med medborgarbudgeten på landsbygden och andra goda exempel ska ligga till grund för att utreda hur medborgarbudgeten kan tillämpas i staden och bli ett permanent arbete på landsbygden. Med fördel kan denna metodik bli en del av ramverket för stadsdels- och bygderåd som ska etableras under mandatperioden. Medborgarbudgeterna ska med fördel kopplas till de stadsdels- och bygderåd som etablerats och etableras i Uppsala kommun.

Uppdrag 12.

Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygd, i tätorter och i staden.

Berörda: KS, PBN och GSN

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati.

Det är också viktigt att utveckla formerna för medborgardialoger så att fler röster fångas upp och fler kommer till tals. Kommunen behöver därför stärka förutsättningarna för dialoger och delaktighet kring kontinuerlig översiktsplanering och andra tidiga skeden av samhällsbyggandet som ett led i att bygga ett hållbart samhälle. Stadsdels- och bygderåd ska utvecklas som formella remissinstanser i

samhällsbyggandet. Som formella remissinstanser säkras berörda invånares möjligheter att tidigt komma in i planeringsprocessen inom stadsbyggnadsområdet.

Utmaningar och förutsättningar

Möjligheternas och det livslånga lärandets stad och näringsliv

Det är viktigt att Uppsala ständigt får nya och fler arbetstillfällen. Minst 70 procent av dessa måste tillkomma inom det privata näringslivet. Detta för att uppnå balans mellan befolknings- och jobbtillväxt. Nästan hälften av jobbtillväxten förväntas ske inom exportindustri och affärstjänster. De befintliga stora och mellanstora företagen är draglok för tillväxten av kommunens totala arbetsmarknad och en viktig förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. I samarbete med övriga parter förstärks näringslivsutvecklingen.

Uppsala har ett brett näringsliv, med styrkor inom kunskapsintensiva näringar såsom Life-science, Grön utveckling och Digital utveckling. Uppsala har också en större potential som evenemangs- och mötesstad. Kommunen söker aktivt värdskap för nationella och internationella möten och evenemang som kan stärka och utveckla verksamheten. Genom att aktivt främja besök till Uppsala stärks konkurrenskraften i en viktig tillväxtbransch, besöksnäringen. Potentialen som finns inom näringslivet ska omhändertas och stöttas. Attraktionskraften ska stärkas för att locka boende, besökare, kompetens, investeringar, företagsexpansioner och nya företagsetableringar till Uppsala. Samarbeten med Uppsalas två universitet gör Uppsala till ett starkt kunskapssamhälle med goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Kraven på arbetsföra invånare som långvarigt lever på försörjningsstöd måste skärpas. Ingen arbetsför vuxen ska år efter år kunna leva på övriga invånares bekostnad utan mätbara motprestationer i form av uppnådda studieresultat eller arbetsträning. Genom att rättigheter mycket mer kopplas till skyldigheter stärks också basen av invånare som kan anställas på arbetsmarknaden.

Attraktiv stad och landsbygd

Uppsala har hittills haft en hög utvecklingstakt, snabb befolkningsökning och en expanderande arbetsmarknad. Även om dagens lågkonjunktur dämpar denna utveckling är sannolikheten stor att den åter tar fart när goda tider återvänder.

När två tågspår till är byggda mellan Uppsala och Stockholm och kapacitetsstarkare kollektivtrafik med längre bussar säkrats kommer Uppsalaregionen stärkas med fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling. Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet med staten och Region Uppsala ska omförhandlas i syfte att minska utbyggnaden av södra staden och istället stärka utbyggnaden i framförallt Storvreta, Vattholma och Skyttorp. Folkomröstningen 2024 har tydligt signalerat att Uppsalaborna vill att denna förändrade expansionsplan förverkligas.

Den höga utvecklingstakten ger goda möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar.

Målet är ett robust samhälle med en god gestaltad livsmiljö för alla. Planeringen av nya bostadsområden i staden, i tätorter och på landsbygderna ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering, social infrastruktur och tillgång till kultur. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. Vid ny- och ombyggnation ska hög energi- och materialeffektivitet, återbruk, klimatsmarta material och kretsloppsanpassning alltid eftersträvas. Brandskyddet ska utvecklas för att möta behovet vid ett ökat byggande i trä. De sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenserna av olika alternativ ska alltid analyseras och vägleda beslut.

Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter, med närhet till såväl daglig service som en storregional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Mycket bättre än hittills ska Uppsala byggas ut längs Dalabanan västerut, längs Ostkustbanan norrut och längs Lenna jernväg österut. En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling.

Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald. Aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå.

Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud. Kommunen måste stärka sitt samspel med civilsamhället som står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet. Uppsalas vikingahistorik och starka koppling till evolutionslära och växtlära ska mycket bättre exploateras.

Arkitekturen ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Gärna i klassisk stil. Offentliga rum ska vara tillgängliga, säkra och trygga. Insatser för att skapa goda villkor för boende och ökat företagande på landsbygden är viktiga. Arbete pågår med att skapa nya samverkansformer mellan offentliga, ideella och privata aktörer kring service på landsbygden inom ramen för en servicepunktssatsning. Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden. Förutsättningar för mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Omförhandlingen av Uppsalapaketet syftar bland annat till att i stället uppnå en utveckling av Uppsala kommun där ett antal kransorter stärks på ett sätt som gör att också närservicen

kraftigt kan förbättras. Kommunen ska verka för ökad produktion av biogas, i samverkan med lantbruket. Framkomligheten för bilar är fortsatt central för att många invånare ska få ihop sina livspussel. Bättre analyser av invånarnas resekedjor krävs. I takt med att staden blir mindre framkomlig för biltrafik måste pendlar- och infartsparkeringar skyndsamt byggas.

Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och tillgång till service skapar förutsättningar för att Uppsala även ska bli en av landets bästa landsbygdskommuner.

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Föreningar ska få stöd att arbeta med jämställdhet. Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott.

Det pågår byggnation av arenor, lokaler och anläggningar för idrott och evenemang, men inom några områden finns fortfarande en återstående brist. Även behovet av lokaler för bibliotek, allaktivitetshus, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. I större utsträckning än nu ska kommunen ställa sig positiv till att föreningar och företag bygger önskade arenor, kulturcentra och andra värdefulla mötesplatser. Kommunens utveckling inom kultur, idrott och fritid ska alltid finnas med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen där både stadens, tätorternas och landsbygdens förutsättningar och behov uppmärksammas.

Aktiviteter och anläggningar ska ha en geografisk spridning så att boende, särskilt barn och unga, enkelt och hållbart ska kunna ta sig dit. Barns och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter, ska fortsätta. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.

Kommunen måste mycket bättre än hittills hörsamma föreningars egna önskade byggnationer av föreningslokaler. Genom ett bättre sådant samarbete kan både föreningslivet stärkas, utbudet av idrotts- och kulturerbjudanden stärkas och driften av värdefulla anläggningar genomföras till mycket lägre kostnader än om kommunen driver dem.

Fokusmål 3.

Uppsala ska spela en ledande roll i att världen klarar nödvändig klimatomställning

Målbeskrivning

Uppsala kommun ska spela en ledande roll i att världen klarar nödvändig klimatomställning och en framtida fossilfri energiförsörjning. Kommunen ska också förbättra beredskapen för ett förändrat klimat.

Uppsala kommuns invånare utgör i sig en obetydlig del av världens klimatpåverkan. Uppsala kommuns invånare motsvarar inte fler än 0,0031 procent av världen människor. Eftersom Uppsala är ett globalt kompetenscentrum med höga näringslivsambitioner är det dock viktigt att förstå att vi har särskilt goda förutsättningar att genom våra universitet, innovationsförmåga och spetsföretag kraftigt kan bidra till nödvändig klimatomställning i världen. Ambitionerna mot ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050 är viktiga som del av utvecklingen av Uppsala som ett världsledande kompetenscenter inom Grön utveckling och relevant Digital utveckling. Samarbetet inom Klimatprotokollet måste växlas upp för att jordens människor ska bli miljövänligare, mindre klimatpåfrestande samtidigt som vårt näringsliv behöver bli mer konkurrenskraftigt.

Effekterna av klimatförändringarna i världen blir allt tydligare. Eftersom välfärdssamhället Uppsala idag har en klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv krävs mer innovation och smartare förbättringslösningar än hittills. Det är viktigt med ambitiösa målsättningar för att stimulera både universiteten och företagen till kreativa nya metoder och tekniker som gör att vi lyckas. De ambitiösa målen att utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen är bra men de får inte leda till att näringslivet, som ska hjälpa till att ställa om världen lämnar Uppsala, och inga företag vill etablera sig här.

Kommunen ska i delar av sin verksamhet testa en koldioxidbudget, och utreda hur det skulle kunna tillämpas för kommunen som geografiskt område. Det är självklart viktigt att kommunen inom ramen för Klimatprotokollet utvecklar enkla mätmetoder som visar hur väl våra insatser för minskad klimatpåverkan faller ut.

Mer ska göras för att skydda värdefulla grönområden, skydda grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att försvara ekologiska samband i landskapet. Den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd ska värnas. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan för att värna verksamheter och boende i city. För att klara detta måste Fyrspårsavtalet omförhandlas.

Kommunen måste bättre skapa förutsättningar för alla invånare, verksamheters och företags möjligheter att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. Fler laddstationer för elfordon måste byggas, mycket mer kapacitet av solenergi måste säkras och utbyggnaden av gång- och cykelvägar måste fortsätta.

Stadsmiljön ska förbättras bland annat genom att genomfartstrafiken minskar i syfte att nå en bättre luftkvalitet, ökad tillgänglighet och lägre klimatutsläpp. Kommunen ska för alla politiker och medarbetare tillämpa hård återhållsamhet avseende långväga resande. Nya innovativa sätt att öka återbrukandet i samhället behöver utvecklas.

Stora satsningar ska göras på en energiförsörjning som bidrar till ett klimatpositivt samhälle, på att ställa klimatkrav vid upphandling och inköp, fortsatt utbyggnad av solenergi, kretsloppslösningar, minimera nyttjandet av fossila plaster, stimulera till mer hållbart jordbruk och att säkra ett hållbart och klimatanpassat byggande. Kommunen ska fullfölja arbetet med att montera solceller på alla kommunala fastigheter där så är möjligt senast år 2027.

Uppdrag 13.

Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Fortsätt arbetet med att implementera en administrativt enkel koldioxidbudget med målsättningen att hitta bättre metoder för hur pricksäkrare åtgärder genomförs för att växthusgasutsläppen ska minska i linje med uppsatta mål. Kommunen ska verka för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag genom en smartare samhällsplanering och ett gemensamt åtgärdsarbete med övriga samhällets aktörer. Uppsala kommun ska också bidra till att säkra vätgasförsörjning i vårt närområde. Genom aktivt samarbete med stadsdels- och bygderåd ska kommunen lyckas med att nå uppsatta mål. Kommunen ska satsa mer på att säkra en energiförsörjning och utveckling som främjar ett klimatpositivt samhälle, med särskilt fokus på utbyggnad av solenergi, vätgasförsörjning och hållbara transporter.

Uppdrag 14.

Snabba på utbyggnaden av lokal elförsörjning samt infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Berörda: KS, GSN, PBN, UPAB, Skolfastigheter, Uppsalahem, UKAF, UVA

Omställningen till det el- och vätgasdrivna samhället samt förnybara bränslen och drivmedel behöver bättre säkerställas. El ersätter en allt större del av dagens fossila bränslen, men även andra hållbara drivmedel kommer att behövas. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för fossilfri energivinning, ellagring samt tillgång till el-laddning och andra hållbara drivmedel. Solenergi- och vätgasteknologi behöver utnyttjas i betydligt större utsträckning än idag. Infrastrukturen för elladdning behöver byggas ut i såväl nya bostads- och verksamhetsområden som i de befintliga bestånden och även ta hänsyn till behovet av laddning av tunga fordon. För att möjliggöra en snabb omställning från fossila drivmedel behöver utbyggnadstakten öka. Kommunen måste dock balansera sin utbyggnad i samarbete med staten för att säkerställa att basinfrastrukturen för att hantera balans i elnätet kan säkras.

Uppdrag 15.

Främja möjligheterna till en stärkt närodlat livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Berörda: KS, PBN, GSN, Uppsala vatten och avfall AB, Uppsalahem AB

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Genom att främja närodlat livsmedelsproduktion och främja innovativa och cirkulära lösningar kan kommunen bidra till att utveckla ett hållbart och närodlat förankrat livsmedelssystem. Kommunen ska också underlätta för mer lokal och stadsnära odling i form av fritids- och småskalig kommersiell odling som bidrar till ökad livskvalitet, sociala mötesplatser och utvecklad grönstruktur. Målsättningen med att kommunen ska upphandla 100 procent ekologiskt livsmedel måste skrotas och istället omformuleras till 50 procent ekologiskt och 50 procent närodlat.

Uppdrag 16.

Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter.

Berörda: KS, PBN och GSN

I takt med att Uppsala växer ökar belastningen på ekosystemen. Att svara mot utmaningarna kräver ett långsiktigt hållbart bruk av kommunens naturmiljöer och aktivt arbete för att stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald.

Uppsala kommun ska satsa på att i samband med exploateringsprojekt bättre försvara den biologiska mångfalden. Det är viktigt att inte försöken att leva upp till Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet äventyrar biologisk mångfald och rödlistade arter i södra Uppsala stads stadsdelar. Omförhandlingen av staten leder i bästa fall till möjligheten att skrota spårvägsplanerna och istället satsa på längre bussar i de sträckor som har höga kapacitetsbehov under "rusningstimmar".

Uppdrag 17.

Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden.

Berörda: KS, GSN och PBN

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden. Träd och grönområden i staden skapar bättre luftkvalitet, svalka när det är varmt och hjälper till att ta hand om dagvattnet när det regnar. Grönskan ger även skydd vid extrema väderhändelser som torka och översvämningar. Tillgången till natur och grönska ska ges stor vikt i stadsplaneringen men även i samband med att kransortscentrum utvecklas. Det är viktigt att skydda befintliga stadsnära naturskyddsområden.

Utmaningar och förutsättningar

Ekosystem

Ett effektivt system för ekologisk kompensation ska införas, som bidrar till biologisk mångfald och ekosystemtjänster vid nyexploatering. Tätortsnära natur- och friluftsområden ska bättre skyddas. Kommunen fortsätter att arbeta aktivt och systematiskt med klimatanpassning av samhället genom uppföljning av åtgärder i fysisk planering, tillståndsgivning och skyfallsplanering som syftar till att minska översvämningsrisken och lindra effekter av skyfall, samt motverka värmeöar och torka.

Mobilitet

Uppsala ska vara en transportsmart kommun. Genom att stärka kommunens utbyggnad längs redan befintliga tågspår kan mycket vinnas. Särskilt längs Ostkustbanan och Dalabanan.

Ambitionen är fortsatt att vara en mycket attraktiv cykelkommun. Färdmedelsandelen för cykel ska öka. För att säkerställa en fortsatt hög cykelandel samtidigt som framkomligheten för kollektivtrafiken med buss kraftigt förbättras är prissättningen av kollektivtrafiken viktig.

I arbetet med hållbar mobilitet prioriteras gång, cykling och kollektivtrafik samt ökat samnyttjande eller delning av fordon och transporttjänster. För att stimulera till minskad biltrafik måste fler och större pendlarparkeringar säkerställas i anslutning till tågstationer och större infarter till staden.

Det är fortsatt viktigt att kommunen tillhandahåller gott om mobilitetsparkeringar för bilar i centrala Uppsala. Det är viktigt både för centrums kommersiella verksamhet men också eftersom väldigt många offentliga serviceverksamheter samt Akademiska sjukhuset finns centralt och många invånare fortsatt behöver bilen för att få rimliga resekedjor beroende av var i kommunen de bor.

Där kommunen erbjuder parkering ska laddinfrastrukturen för elbilar utökas. Bygglovsärenden för alla som vill bygga ut laddinfrastruktur ska hanteras skyndsamt. Kommunen ska prioritera utbyggnad av laddmöjlighet i mobilitetsanläggningar, vid boendeparkeringar samt på pendlarparkeringar.

Effektivare energianvändning

Uppsala kommun arbetar sedan länge med att minska energianvändningen. Kommunens totala energianvändning och kommunens elanvändning ska fortsätta att gå stadigt nedåt. Behovet av fortsatt arbete med energieffektivisering har blivit påtagligt genom den energikris som bland annat inträffade på grund av Rysslands invasion av Ukraina och Tysklands avveckling av kärnkraft. Det handlar både om att hålla nere kommunens elförbrukning och minska kommunens risker med energibrist. Höga elpriser och risken för elbrist påverkar hela samhället negativt.

För att minska kommunens direkta energianvändning genomförs effektivisering i fastigheter och verksamheter. Temperatur, ventilation och belysning i kommunens lokaler ska i så hög utsträckning som möjligt anpassas till användningen och moderniseras. Det handlar om att använda modern teknik och utrustning för till exempel närvaro- och nyttjandestyning. Energiförluster i form av ineffektiv utrustning, läckage och otillräcklig isolering i anläggningar och lokaler ska successivt arbetas bort. Kommunens fastighetsförvaltning ska säkerställa att bland annat belysningar inte är på under nätterna.

För att lyckas behöver verksamheterna intern samverkan i syfte att hitta lösningar som minskar kommunens energiförbrukning och direkta energikostnader. Samverkan ska också ske med kommunens leverantörer och med företag och föreningar i kommunen. Kommunen ska också i sina verksamheter öppna upp för forskningsprojekt och för innovativa lösningar som kan bidra till önskad måluppfyllelse.

Säker tillgång till dricksvatten

Dricksvatten är människans viktigaste livsmedel. Att säkra nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat all annan planering. EU:s ramdirektiv för vatten innebär att god status ska uppnås för yt- och grundvatten, någonting som är särskilt viktigt i Uppsalaåsen. Detta är en allt svårare uppgift till följd av förekomsten av föroreningar såsom PFAS i grundvatten. Riskerna för dricksvattenförsörjningen kopplat till ambitionerna att uppfylla Uppsalapaketet/Fyrspårsavtalet är stora. På inget sätt får risker tas om den kraftiga bebyggelseplanen för södra Uppsala stad fortsätter framåt med nuvarande ambitioner. Särskilt riskfyllt är den bro vid Ultuna som planeras.

Att säkerställa Uppsalas dricksvattenförsörjning handlar i första hand om att säkra Uppsalaåsens och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter. Befintliga föroreningar hanteras bäst nära källan och tillkommande föroreningar behöver förebyggas. Riktlinjer för markanvändning vägleder nu arbetet för att undvika tillkommande negativ påverkan på grundvattenresursen i åsen.

Uppsala Kommun utreder kontinuerligt hur dricksvattenförsörjningen kan taktas med kommunens utveckling. Det befintliga försörjningssystemet byggs ut och mer råvatten av god kvalitet kommer att behöva tillföras på sikt. Parallellt pågår även arbete med att utveckla kommunens nödvatten- och reservvattenförsörjning, planering för att kunna försörja befolkningen med dricksvatten vid ett eventuellt bortfall. Uppsala kommun ska växla upp ambitionen att förbättra dricksvattenförsörjningen genom att ta fram en projektplan för hur en anslutning till Dalälven kan säkerställas, vad det skulle kosta och vilka förbättringar det skulle innebära för Uppsalas tillväxtpolitik.

Kommunen behöver i några av våra prioriterade kransorter bättre utnyttja befintliga mindre VA-lösningar. Inte minst finns idag slutna system som cirkulärt återanvänder vattnet inom systemet.

Ren luft och giftfri miljö

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. Nyligen fick Uppsala ett erkännande för att ha bland den friskaste luften av alla EUs städer. Det är mycket positivt. Samtidigt vet vi att vägtrafiken är den dominerande källan till utsläpp av kväveoxider och partikelutsläpp (PM10) i Uppsala kommun. Luftkvaliteten på särskilt utsatta gator måste förbättras. Det är samtidigt viktigt att inte åtgärder endast leder till att problemen flyttas till nya områden av staden.

I Uppsala ska ämnen som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Arbetet med att minska förbrukningen av plast och helt få bort icke förnybar plast ska fortsätta samtidigt som återanvändning, återvinning och fastighetsnära insamling av avfall förbättras. En förutsättning för leverans av dricksvatten är att få bort föroreningar av framför allt PFAS från mark- och grundvattnet, en fortsatt prioriterad fråga. Kommunen ska fortsätta att driva processen mot Försvarmakten om att de ska finansiera de saneringskostnader som deras miljöförstöring skapat.

Vatten och avloppssystem

En kritisk fråga i Uppsalas expansion är möjligheten att säkerställa kapacitet i elnätet men även tillstånd för och kapacitet i vatten- och avloppssystemen. Samtidigt som kapacitetsutbyggnad pågår i hela VA-systemet, kommer regeringen besluta om vilka förutsättningar som finns för att Uppsalas reningsverk (Kungsängsverket) ska kunna få ett nytt miljötillstånd. Om det inte inom kort blir säkerställt måste Uppsalas utbyggnadsplaner revideras. Återvinningscentraler och tillgänglighet för kommunens invånare för ett cirkulärt Uppsala behöver säkerställas i tidiga skeden av samhällsplaneringen. Underhållet av befintliga anläggningar behöver förbättras. Samhället i stort behöver också ställa om för att minska vattenförbrukningen och spridningen av miljögifter. Återvinning, återbruk och cirkulationen av näringsämnen måste öka. Arbetet med att säkra fler mindre VA-system utanför staden är viktigt. En anslutning till Dalälven måste snart bli verklighet.

Fokusmål 4.

Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsmöjligheter

Målbeskrivning

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Alla Uppsalas stadsdelar ska vara trygga och erbjuda en god livsmiljö. Uppsala kommuns arbete med trygghet, säkerhet och att förebygga brott är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Ett starkt och invånarinkluderat områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat.

Kommunen ska utveckla samarbetet mellan skolan, fritidsverksamheten, socialtjänsten och Polisen att uppnå ökad trygghet.

Kommunens verksamhet har jämlikhet, likabehandlingsprincipen, delaktighet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen ska stärka möjligheterna för alla människor i alla delar av samhället. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter och kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. Särskild hänsyn ska tas till människor och områden som har sämst förutsättningar eftersom barnperspektivet är centralt ur ett rättviseperspektiv. Ingen väljer sina föräldrar.

Uppsala ska vara en öppen, jämlik och inkluderande kommun som berikas av mångfald och ska ta ett större ansvar för en bra integration. Genom utbildningsinsatser och lokal arbetsmarknadspolitik ska klyftorna mellan människor och bostadsområden minskas. Livsvillkoren ska vara goda oavsett var i kommunen man växer upp och lever. Kompensatoriska insatser ska utföras för att uppnå denna målsättning.

I Uppsala ska barn och unga ha en god och trygg uppväxtmiljö som präglas av framtidstro och samhörighet. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska vägleda alla verksamheters arbete. Barnperspektivet ska bättre genomsyra stadsplaneringen. En väl fungerande välfärd, en god folkhälsa och hög självförsörjningsgrad ska bygga ett hållbart och framgångsrikt Uppsala.

Alla barn ska kunna se sina föräldrar gå till jobbet. En lyckad integration leder till att fler arbetar. Kommunen ska satsa på att säkerställa att alla arbetsföra som idag står långt från arbetsmarknaden kommer in i arbete.

Kommunen ska aktivt verka för att minska den boendesegregation som fortsätter att öka. Som en del av det arbetet måste kommunen uppvakta staten för att ändra sina extrema bostadskrav genom Boverkets regler. Många av Uppsalas hushåll har en osäker boendesituation eller är trångbodda och drabbas nu som alla andra av ökande priser på el, värme och vatten.

Behoven av bostäder med lägre boendekostnad är stora och kommunen behöver stärka arbetet för att säkra boendemöjligheterna.

Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civilt försvar ska stärkas. Uppbyggnaden av civilförsvarsförmågan ska också användas för att stärka inkluderingen och integrationen av invandrare.

Uppdrag 19.

Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet. Kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder ska användas i syfte att vända utvecklingen i utsatta områden.

Arbetet med att förebygga skjutningar och grovt våld måste stärkas. Arbete med den fysiska platsens betydelse, utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av välfärdssystemen. Oavsett ålder ska kommunen inom alla sina verksamheter tillämpa nolltolerans mot brott. Det är särskilt viktigt inom skolan för att förebygga att fler tidigt hamnar i kriminella strukturer.

Kvaliteten inom kommunens befintliga HVB-hem måste mycket bättre säkerställas då staten sköter detta uppdrag på ett icke acceptabelt sätt.

Uppdrag 19.

Testa nya koncept och innovativa arbetssätt för ett aktivt och inkluderande områdesarbete.

Berörda: KS, AMN, GSN, KTN och Uppsalahem

Kommunen ska utveckla nya koncept och former för trygghetsvärdar och olika samverkans- och dialogformer. Inte minst de stadsdels- och bygderåd som ska formaliseras ska spela en stor roll i detta lokala utvecklingsarbete. Trygghetsvärdar är en funktion som utifrån hög närvaro, dag som kväll, i ett område kan bygga tillit och nätverk, men som också kan uppfylla flera syften utifrån miljö, ekonomi, renlighet och trivsel, samt ökad sysselsättning, och som kan skalas upp och användas i andra områden. Uppdragen som trygghetsvärd ska införas i alla stadsdelar där det regelbundet finns allvarliga sociala problem. Många av de arbetsföra som långvarigt uppbär försörjningsstöd kan med fördel förstärka uppdragen som är kopplade till trygghetsvärdarnas områdesuppgifter. Satsningarna för att förstärka tryggheten och trivseln i socialt oroliga stadsdelar är prioriterade och ska utföras tillsammans med lokala aktörer och gärna med extern samfinansiering.

Uppdrag 20.

Förebygg och bryt boendesegregationen samt skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OMN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsalahem, Skolfastigheter, UKAF, Uppsala bostadsförmedling

En uppväxt i områden med låg socioekonomisk status påverkar individers hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Genom att aktivt arbeta tillsammans för att minska ökad segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla medborgares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar. Samhällsbyggandet ska användas som ett kraftfullt verktyg för att stärka den sociala sammanhållningen.

Genom en effektivare arbetsmarknadspolitik ska förutsättningarna stärkas för att fler hushåll ska kunna finansiera ett boende som passar livssituationen och ha ekonomisk möjlighet att bo kvar efter omfattande renoveringar. För att stärka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela kommunen ska tillkommande bostäder variera så att en ökad socioekonomisk blandning av hushåll stimuleras runt om i hela Uppsala.

Kunskaper i svenska, en väl fungerande skola, att alla vuxna går till ett jobb och en väl fungerande integrations- och inkluderingspolitik är avgörande för att bryta negativa trender.

Uppdrag 21.

Förbättra inkludering, integration och förbättra etableringen av invandrare.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Integrationen ska främjas genom att stötta fler invandrare att klara av skolan och etablera sig snabbare på arbetsmarknaden. Kommunen ska skapa förutsättningar för att fler arbetslösa får en varaktig självförsörjning. Näringslivet och den ideella sektorn är viktiga partners i detta arbete. Särskilt fokus ska läggas på utrikes födda flickor och kvinnors delaktighet i samhällslivet.

Demokratistärkande arbete och insatser för att öka kunskapen om hur myndigheter fungerar ska genomföras tillsammans med ideella aktörer för att stärka tilliten till samhället. Anpassade insatser ska också göras för att skapa en bättre förståelse för skillnaderna mellan svensk generell kultur och den generella kultur som olika invandrargrupper kommer ifrån.

Kommunen ska bidra till att fler barn och unga tar del av fritidsaktiviteter nära sina hem och att andelen som är med i en icke segregeringande förening, klubb, sällskap eller organisation ska öka. Alla utbildningsformer ska se till och följa upp att genomströmningen för nyanlända är snabb och att målgrupperna får relevant stöd för detta. Effektiva utbildningar i svenska språket, och praktiska utbildningsprogram, är av stor betydelse för att kraftigt förbättra inkludering, integration och en snabbare etablering av nyanlända. Särskilda föreningsbidrag kopplade till icke segregeringande föreningar ska ges till barn och unga som lever i socioekonomiskt svaga miljöer.

Föräldrar till särskilt invandrade barn, som idag inte senast vid 2 års ålder får gå i förskolan, ska uppmuntras att för sina barns bästa utnyttja förskolans erbjudanden.

Uppdrag 22.

Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Berörda: AMN och KS

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Särskilt viktigt är att marknaden för enklare arbetsuppgifter inom till exempel besöksnäringen stärks. Fler ska stöttas att starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Arbets sökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, samtidigt som näringslivets kompetensförsörjning ska underlättas.

För att möta kompetensbehoven spelar arbetsgivare en viktig roll genom att möjliggöra praktik och anställning. Arbetsgivare behöver se och ta tillvara all kompetens. Kommunen ska möjliggöra för personer med försörjningsstöd att transportera sig till utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Effektiva utbildningar i svenska språket, och praktiska utbildningsprogram, är av stor betydelse för att kraftigt förbättra inkludering, integration och en snabbare etablering av nyanlända. Yrkesutbildningar inom gymnasiet samt KOMVUX ska i större utsträckning kravställas från relevant lokalt näringsliv och offentliga verksamheter genom stärkta branschråd.

Kraven på långtidsarbetslösa med god arbetsförmåga ska skärpas. Vi kan inte acceptera en ordning där arbetslösa vuxna personer år efter år lever på försörjningsstöd utan att uppnå rimliga studieresultat eller genomför olika arbetsuppgifter av värde för lokalsamhället.

Uppdrag 23.

Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa samt att förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Den psykiska ohälsan ökar i samhället. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i dåliga skolmiljöer, ett dåligt betygssystem, arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, hög arbetsbelastning, liten möjlighet att påverka sin arbetssituation, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Kommunen behöver fokusera på förebyggande åtgärder, samverka med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Kommunen måste säkerställa mycket tidigare diagnoser av barn som uppvisar beteenden som med rätt stöd tidigt kan bidra till en bättre livssituation för barnet, dess familj, klasskamrater och lärare. Att fler barn tidigt får en chans att gå på förskolan har stor betydelse för att identifiera behovet av särskilda stöd.

Uppdrag 24.

Utveckla samverkan för att säkerställa rätt insatser till barn och unga i behov av stöd.

Berörda: UBN, SCN och OSN

En god samverkan mellan olika delar av kommunen är en framgångsfaktor för att skapa ett starkt och effektivt skyddsnät för barn och unga med stort stödbehov. Samverkan, metoder och finansieringsmodeller kan utvecklas för att förbättra förutsättningarna för att barn och unga ska få ett effektivt stöd.

Behov av insats hos barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar måste fångas tidigare än idag och utformas så att det svarar mot varje individs unika behov. Att fler barn går i förskolan är viktigt även för att tidigare fånga upp barn med särskilda behov.

Barn och unga ska få insatser enligt rätt lagstiftning och uppleva sömlösa övergångar från utredning till beslut, insats eller behandling. Kompetens ska delas mellan kommunens organisatoriska delar och ett gemensamt ansvar ska tas för att säkra att inget barn eller ungdom faller mellan stolarna. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med komplexa stödbehov för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle. Användarvänliga och individfokuserade ärendehanteringssystem måste finnas som stöd för berörda handläggare som bidrar till en snabb och uppföljningsbar arbetsprocess.

Uppdrag 25.

Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Berörda: GSN, UBN, KS, Skolfastigheter, UKAF, KTN, IFN och PBN

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Om barn kan gå och cykla tryggt är det bra för miljö och hälsa. Det ökar också barns frihet. Uppsala kommun ska förbättra trafikmiljön kring förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- samt fritidsverksamhet. Kommunen ska utarbeta riktlinjer för hur barn får hämtas- och lämnas vid skolor och förskolor. Trafiksäkerheten för barn som går och cyklar till skolan måste stärkas.

Uppdrag 26.

Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla verksamheter. Ett systematiskt arbete med relevant utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Utmaningar och förutsättningar

Trygg och säker kommun

Antalet grova brott i Uppsala har ökat samtidigt som övriga brott har en sjunkande trend, vilket också den nationella trygghetsundersökningen visar. Trygghets- och säkerhetsutmaningarna är fortsatt mycket stora. Kommunens arbete för ökad trygghet och säkerhet är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, miljö, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter samt främja känslan av trygghet hos de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Kampen mot den organiserade brottsligheten måste stärkas. Mer kraft måste läggas på att bekämpa bland annat den narkotikaanvändning som leder till ett otryggare lokalsamhälle.

Många lokala aktörer har viktiga uppdrag och både kan och vill bidra till ökad trygghet. Fastighetsägare, föreningsliv, näringsliv och olika nätverk som nattvandrare spelar alla en väsentlig roll i att engagera människor, skapa liv och rörelse, ge strukturer till ungdomars tillvaro och verka för integration. Dialoger och delaktighet, för att utbyta information och utvecklingsidéer, ska vara en naturlig del av arbetet.

Otrygghet i det offentliga rummet kan innebära att människor aktivt undviker vissa områden eller platser. Denna typ av otrygghet kan leda till ändrade beteenden och riskerar att begränsa människors liv. Den fysiska miljön ska bidra till att stärka tryggheten, förebygga brott samt säkra trygga skolmiljöer.

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete tydliggör ambition och inriktning för kommunens arbete inom området. Arbetet ska vara kunskapsbaserat, nytänkande, områdesbaserat och ske samordnat och i samverkan mellan kommunens verksamheter och med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Ett identifierat område där kommunens arbete behöver utvecklas och samordnas bättre är inom välfärdsbrott och narkotikabrott. Kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet har i lag stärkts och måste tas på stort allvar.

Genom det strukturerade arbetet inom ramen för konceptet Effektivare Samverkan för Trygghet, EST, identifieras löpande behov av insatser för olika områden vilket också ligger till grund för fortsatt utveckling av områdesarbete. Säkerhet och trygghet i skolmiljön är ett utvecklingsområde som kommit alltmer i fokus. De stadsdelar och bygdedelar som etablerar formella remissråd kommer att få en roll även i detta viktiga arbete.

Stärkt beredskap för kriser och klimatförändringar

Kommunens förmåga att upprätthålla samhällets funktionalitet under kris och höjd beredskap innefattar civilt försvar, kontinuitetshantering och arbete med krisberedskap inom kommunens samhällsviktiga verksamheter. Den enskildes förmåga att kunna ta hand om sig själv och sina nära vid kriser bidrar mycket till att skapa trygghet.

Klimatförändringarna ställer ökade krav på kommunens beredskap för värmeböljor, torka och översvämningar. Det finns även ett behov av beredskap för olyckor och utsläpp till luft och vatten samt larm om smitta som hotar människors hälsa inom kommunen. Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Räddningstjänsten fortsätter att utvecklas genom ökat nationellt och regionalt samarbete. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor tillsammans med tillsynsverksamheten är avgörande för att skapa trygghet.

En bra start i livet

Kommunen ska stärka fokus på insatser riktade till barn i tidiga åldrar. Genom att aktivt och medvetet arbeta med och stimulera barn och unga att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar, kring bland annat mänskliga rättigheter och respekt för och omsorg om såväl individer, närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv, är skolan ett viktigt verktyg för att öka tryggheten i samhället. Att fler barn får möjlighet att gå i förskolan är mycket viktigt. En tillämpad nolltolerans mot brott i skolan och mer kapacitet inom anpassade skolor kommer starkt bidra till en nödvändig förbättring. En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas som självständiga individer.

En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas kompetensförsörjning och konkurrenskraft. Att prioritera resurser för att höja skolresultaten och att lyfta de förskolor och skolor som har sämre resultat är den kraftfullaste åtgärd som kan vidtas för en rättvis skola. I prioriteringsarbetet ska det identifieras hur resurser kan fördelas mellan förskolor, skolor, resursskolor, strategisk kompetensförsörjning och åtgärder för att minska skolsegregationen. Särskilda satsningar görs för att stärka elevers hälsa och välmående. Även resurser för att stärka kvaliteten i fritidshemmen tillförs för att kompensera för de olika förutsättningar som finns.

Alla barn ska, oavsett bakgrund, ges goda förutsättningar att nå sin fulla potential i skolan. Genom att ge elever med särskilda behov ett bättre stöd stärks också skolans förmåga för alla elever. Genom att tillämpa nolltolerans mot brott i samtliga skolor kan också arbetsmiljöerna för elever och lärare i alla våra skolor förbättras.

Samarbetet mellan alla verksamheter som arbetar för barn och unga ska stärkas för att möta barns och ungas behov utanför skoltid samt vara ett skyddsnät för barn och unga som riskerar att fara illa. Utvecklingen innebär ett ökat områdesorienterat arbete. Det är av stor vikt att etableringen av stadsdels- och bygderåd skapas som även ur detta perspektiv kan ta ett lokalt delansvar för områdets positiva utveckling.

Vuxenutbildning för livslångt lärande

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapsklyftor. Vuxenutbildningen ska även tillgodose arbetsmarknadens och samhällets krav på efterfrågad kompetens. Genom att erbjuda en attraktiv vuxenutbildning med hög kvalitet bidrar kommunen till att fler väljer att vidareutbilda sig och säkerställer att rätt kompetens kommer ut på arbetsmarknaden. Det breda utbudet av kurser och yrkesutbildningar, för både unga och vuxna, behövs för att säkra kompetensförsörjningen inom bristyrken. Med integrerade språk- och yrkesutbildningar där yrkeskurser och svenska språket kombineras kan nyanlända genom vuxenutbildningen ges bra förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

I arbetet att stärka intresset för praktiska gymnasieutbildningar är det viktigt att tydligt lyfta fram att man alltid kan omskola sig genom till exempel KOMVUX.

Snabb och inkluderande integration

Kommunen ska säkerställa ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Det görs genom att bättre än hittills ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via invandrare och erbjuda arbetstillfällen för alla.

Etableringstiden till självförsörjning ska minskas för både kvinnor och män. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på invandrares, och långtidsarbetslösas, inträde på arbetsmarknaden. Många av kommunens invandrare är i fortsatt behov av utbildning. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och bli självförsörjande är en bostad och baskunskaper i svenska. Att tidigt

lära sig svenska och börja arbeta är vägen till en snabbare och bättre inkludering och integration in i det svenska samhället.

Med tydliga, och mätbara, krav på språkinlärning, arbete eller att delta i aktiviteter som leder till arbete eller studier ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre.

I Uppsala ska alla ses som värdefulla delar av samhällsbygget

Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Därför ska alla som kan jobba också jobba. Långtidsarbetslösheten är hög och risken är stor att lågkonjunkturen får den att öka och kvarstår på hög nivå. Inträdet för personer med svag förankring på arbetsmarknaden försvåras därmed. Stödet för personer som står långt från arbetsmarknaden måste utvecklas och långtidsarbetslösheten motverkas genom till exempel kommungemensamt arbete med inkluderingsjobb och sommarjobb, förebyggande arbete mot ungdomsarbetslöshet och utvecklat samarbete med branscher i behov av arbetskraft. Kommunens insatser ska möta den enskildes behov, förutsättningar och möjligheter. Rättigheter ska tydligt matchas mot mätbara skyldigheter.

Utbildning och aktiva arbetsmarknadsinsatser spelar en viktig roll för att komma till rätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen. Kommunen ska även genom att ställa sociala krav i upphandlingar ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Sociala företag är betydelsefulla aktörer för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet.

Vi betonar än en gång hur viktigt det är att ställa högre krav på långvarigt arbetslösa som lever på försörjningsstöd. I Uppsala är det viktigt att alla förstår att man har ett stort eget ansvar för att göra sig anställningsbar.

Bostäder för alla

På senare år har utbudet av bostäder i Uppsala ökat, men många har fortfarande svårt att hitta en lämplig bostad. Särskilt svårt är det att hitta bostäder med relativt sett låga hyror. Uppsala ska växa på ett socialt hållbart sätt med blandade boendeformer och en ökad variation av bostäder i olika delar av Uppsala för att motverka bostadssegregationen. Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som möjliggör lägre boendekostnader och som gör att fler ska kunna finna en bostad som passar deras livssituation. Kommunens bostadsförsörjning ska utvecklas i enlighet med Bostad för alla – program för bostadsförsörjningen för att säkerställa tillgång till hyresrätter, bostäder med relativt lägre hyra samt småhus och andra marknära boendeformer. Genom att lobba mot riksdagen och Boverket måste kommunen också få möjlighet att bygga det som i många länder kallas "social living", det vill

säga boendeformer som är betydligt billigare än vad dagens byggstandard driver fram.

En bra mix av boendeformer i nytilkomna områden bör säkras för att motverka segregation, utanförskap och kriminalitet. Kommunen bör verka för nya boendeformer där de boende genom egen ekonomisk insats på sikt kan överta ägandet av boendet, "lease and buy".

Konceptboenden såsom boenden för äldre i service-/trygghetsboenden bör stimuleras. Attraktiva och prisvärda seniorboenden kan både vara attraktiva för många äldre men också frigöra stora bostadsarealer för andra invånare med behov av större ytor.

Genom mindre "normkrångel" vid nybyggnation kan bygglovsprocesser snabbas på. Kommunen ska aktivt arbeta med kommunens mark i landsbygdsorterna genom markanvisningar till byggherrar och byggentreprenörer, samt genom att i planprocessen öppna upp för andra markägare att stärka landsbygdsorter längs goda kollektivtrafikstråk.

Uppsala ska möjliggöra för ett bostadsbyggande om 1 000 – 2 000 nya bostäder per år. För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst fyrtio procent av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunkoncernens mark. Överskott från försäljning av kommunal mark måste bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som skolor, kultur- och idrottsanläggningar. Mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer är nödvändigt för ett expanderande och breddat näringsliv.

Ungas etablering på bostadsmarknaden ska underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar så som kompiskontrakt. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler servicebostäder med gemensamhetslokaler.

Det ökande behovet av särskilt boende och LSS-bostäder måste bättre tillgodoses. Kommunens bostadssociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt. Kravet på LSS-boendens storlek måste förändras så att fler med rätt till denna boendeform kan bo tillsammans. Kommunen ska verka för att LSS-boenden ska kunna inkludera tolv personer med rätt till LSS-boende. Med fördel kan LSS-boenden ligga i anslutning till särskilda äldreboenden för att skapa förutsättningar för optimerad personalbemanning.

Uppsala kommun ansvarar för att förse bostad till de personer som blir beviljade boendeinsatser till följd av olika lagrum. Det behövs fler boendelösningar och boendeformer för alla grupper inom vård och omsorgsområdet och bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning. Det finns samtidigt ett behov av att stärka möjligheterna för individen att kunna ställa om till ett mer tillgänglighetsanpassat boende på den ordinarie bostadsmarknaden.

Samverkan när det gäller boende för äldre och personer med funktionsnedsättning på den ordinarie bostadsmarknaden är särskilt viktigt för att på sikt kunna minska behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Kreativa lösningar för att uppmuntra personer som bor ensamma och billigt i stora bostäder att flytta till mindre bostäder ska prövas. Idag finns en stor dold bostadskapacitet som kraftigt kan minska behovet av nya bostäder.

Ett socialt hållbart samhälle utan droger

Uppsalaborna ska generellt uppmuntras till att leva hälsosammare liv. Särskilt viktigt är det att i socioekonomiskt svaga bostadsområden uppmuntra till levnadsmönster som förbättrar det livslånga välbefinnandet.

Unga personer i riskzon för drogberoende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Kommunen ska fortsätta samarbeta med polisen med riktade insatser till unga för att motverka användande och förekomst av narkotika i offentlig miljö. Det förebygger droghandel, kriminalitet och en framtida marginalisering. Det bidrar också till ökad trygghet. Att nolltolerans mot brott tillämpas i våra skolor är av stor betydelse för att bryta en utveckling där allt fler unga luras in i narkotikaberoende. Det senaste årets grova våldsutveckling är starkt kopplad till narkotikahandel. Uppsala kommun måste engagera hela Uppsalas befolkning i kampen mot drogerna.

Främja psykisk hälsa och välmående

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. Det förbyggande arbetet för att främja psykisk hälsa ska utvecklas. Kommunens insatser för meningsfull fritid för alla åldersgrupper är ett led i arbetet med psykisk hälsa. Inom skolan ska hemläxa i fysiska aktiviteter tillämpas som en del i den viktiga ambitionen att förbättra folkhälsan och minska allt större problem med ökad övervikt och fetma bland våra barn och unga.

Psykisk ohälsa är ett utbrett folkhälsoproblem. Det finns många olika förklaringar som kan härledas till bland annat levnadsvanor, arbetsmiljö och samhällsutveckling.

Allt färre barn och unga uppger att de mår bra. Orsakerna bakom psykisk ohälsa är komplext vilket kräver nya lösningar som barn och unga är en del av. Många äldre lider av ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa vilket kan misstas för andra sjukdomstillstånd och personer riskerar därför att inte erbjudas rätt hjälp.

Ökad psykisk ohälsa och tillgången till droger tillsammans med en samhällsutveckling mot ökad polarisering och grov brottslighet, medför att människor riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. För att förebygga, förhindra och stävja social oro och missbruk samt ungas kriminalitet krävs ett

samordnat arbete från många av kommunens verksamheter tillsammans med polisen, länsstyrelsen, Region Uppsala och andra myndigheter.

Ägardirektiv för samtliga bolag

De helägda bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges styrdokument, bolagsordning och ägardirektiv. Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagets beslut som är av ägarkaraktär. Bolagen ska se till både bolagskoncernens och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för ett effektivt resursutnyttjande för att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnytta. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen och söka effektiva lösningar utifrån ett helhetsperspektiv.

Huvudfokuset för varje bolag är att driva verksamheten i linje med fastställt ägardirektiv. Respektive bolag ska också i sin affärsplan synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av kommunfullmäktiges relevanta huvudmål och uppdrag.

Samråd och dialog mellan bolag och ägare ska ske inför styrelsens fastställande av affärsplan. Bolagen ska hos Uppsala Stadshus AB söka igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Vid förändrade förutsättningar kan Uppsala Stadshus AB dra tillbaka ett beviljat igångsättningstillstånd.

Bolagens verksamheter ska bedrivas så att näringslivsklimatet i Uppsala främjas. All verksamhet som inte är kärnverksamhet, och där det finns gott om privata alternativa leverantörer, ska upphandlas. Bolagen ska arbeta med klimat- och miljödriven affärsutveckling och energieffektiviseringar. Bolagen ska stödja systematisk tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar, klimatneutrala transporter samt materialval med hög miljöprestanda. Relevanta bolag ska delta i Uppsala klimatprotokoll.

Bolagen ska sträva efter att effektivt samutnyttja så mycket som möjligt. Bolagen ska också säkerställa att gemensamma utvecklingsprogram för kommande och första samt andra linjens chefer får en bra ledarskapsutveckling.

Dotterbolagen ska följa för koncernen fastställda redovisningsprinciper. Särskilda värderingsfrågor ska baseras på fristående expertutlåtanden samt lösas i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Dotterbolagen ska anmäla följande till Uppsala Stadshus AB:

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste tre åren,
2. fastställande av budget och prognos för verksamheten,
3. pågående och planerade investeringar,
4. ställande av säkerheter,
5. befarade tvister eller rättsprocesser som kan vara av större vikt för bolaget eller kommunkoncernen,
6. månadsrapportering,
7. bolagsstyrningsrapport samt
8. årsbokslut och delårsbokslut.

Utveckling av mark i de kommunala bolagen samt köp eller försäljning av fast egendom till aktör utanför kommunkoncernen ska ske i samråd med kommunstyrelsens mark- och exploateringsverksamhet samt godkännas av Uppsala Stadshus AB.

Bildande och avveckling av bolag samt köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant ska godkännas av Uppsala Stadshus AB. Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av Uppsala Stadshus AB.

Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige. Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för verkställande direktören i dotterbolagen ska ske i enlighet med process fastställd av styrelsen för Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Ägardirektiv

Moderbolaget ska inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsmålen.

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv samt följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven. Uppsala Stadshus AB svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen.

Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom koncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter.

Moderbolaget ska samordna och planera likviditetsflödet inom Stadshuskoncernen. Det innebär bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska aktivt verka för att koncernen har en aktiv och gemensam chefs- och ledarutvecklingsmetodik.

Moderbolaget ska lyfta fram goda exempel samt verka för att skapa sammanhållning och gemensam riktning i hela kommunen och aktivt bidra till att kommunens alla verksamheter i styrelser, nämnder, bolag och förvaltningar tillsammans bildar en helhet.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings- eller utvecklingsgrupper inom till exempel ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och miljöfrågor och underlätta och driva projektinriktat arbete
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapportera dessa.
- I samverkan med dotterbolagen säkerställa att de har tydliga förbättringsplaner i gemensamma format och som löpande följs upp.
- Löpande bevaka och följa upp investeringar, förvärv och avyttringar. Uppsala Stadshus AB ska hantera ansökningar om igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Uppsala Stadshus AB har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Destination Uppsala AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska genom varumärkesprofilering av Uppsala, samt marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatuturism vara ett strategiskt verktyg för tillväxt, ökade intäkter och sysselsättning inom besöksnäringen i Uppsala kommun. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet, föreningslivet och andra externa aktörer.

Bolaget ska värva och utveckla evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet ska ske i nära samarbetet med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet, universiteten och andra offentliga myndigheter i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen så väl nationellt som internationellt.

Bolaget ska tillhandahålla en användarvänlig digital möjlighet för arrangörer av evenemang att få sina arrangemang beskrivna samt när, var och till vilket pris de erbjuds.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleda evenemang för besöksnäringen på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Bolaget ska i samverkan med nämnder och bolag bidra i planering av en flerfunktionell användning av lokaler, anläggningar och mark för att skapa förutsättningar för fler och större möten och evenemang som bidrar till stärkt besöksnäring och tillväxt i Uppsalas näringsliv.

Bolaget ska, vid om- eller nybyggnation av mötes-, sport-, evenemangs- och rekreationsanläggningar, bidra med sakkunskap så att behoven hos dem som besöker eller arrangerar evenemang i Uppsala tillmötesgår och beaktas.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsalahem AB

Ägardirektiv

Bolaget ska inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala stad och landsbygd för olika faser i livet. Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i (2017:725), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget.

Bolaget ska vara ett av kommunens verktyg för att förverkliga sin bostadspolitik. Bolaget har att vårda sina tillgångar på ett långsiktigt hållbart sätt varvid bolagets resultat som huvudregel återinvesteras. För att möjliggöra fortsatta investeringar och en rimlig belåningsgrad får bolaget jobba med väl avvägda avyttringar av byggrätter och/eller mindre bestånd av bostäder och lokaler. Sammantaget över tid ska antalet hyresrätter för bolaget öka.

Bolaget ska skapa förutsättningar för att kommunen i olika konjunkturlägen ska kunna genomföra sin bostadspolitik. Bolagets är en av flera aktörer i utvecklingen av nya bostadsområden i kommunen och skapar samhällsnytta för hela kommunen genom att man i Uppsala tar en ledande roll i förvaltning och byggande av bostäder.

Bolaget ska vara ett utvecklingsinriktat företag där innovativa idéer och boendekoncept kan prövas och bolaget ska särskilt fokusera på hållbara renoveringsmodeller.

Bolaget ska årligen erbjuda en andel av nyuthyrningen till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen.

Bolaget ska årligen erbjuda cirka 10% av sin nyuthyrning till personer som klassats som kritisk inflyttande arbetskraft av näringsliv inom fokuserade branschkluster.

Bolaget ska vara en resurs för hela Uppsala kommun i strategiska frågor om samhällsutveckling, boende och bostadsbyggande.

Bolaget ska i samverkan med andra bolag och aktörer, inom och utanför kommunkoncernen utveckla kommunkoncernens kompetens i boendefrågor. I arbetet med hållbar stadsutveckling ska bolaget särskilt fokusera på att minska boendesegregationen och social oro.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde. Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget får besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag på hur Uppsalas dricksvattenförsörjning kan stärkas genom en anslutning till Dalälven.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvar ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning, cirkulärt näringsutnyttjande och minskad relativ vattenförbrukning och implementera det i utbyggnaden av ny vatten- och avloppsinfrastruktur.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet. Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan.

Bolaget ska bidra till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas i hela kommunen, samt ska verka för att ytterligare tankställen för biogas etableras i samverkan med aktörer på landsbygden.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Bolaget ska arbeta i nära samarbete med kommunstyrelsens Mark och Exploateringsverksamhet, Plan- och byggnadsnämnden samt Gatu- och Samhällsmiljönämnden.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och mark för den verksamhet som bedrivs inom Uppsala kommun, bedriva verksamheten vid de rekreations- och idrottsanläggningar som bolaget äger och till Uppsala kommun och dess helägda bolag erbjuda fastighetsförvaltningstjänster samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fastigheter och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark huvudsakligen för Uppsala kommuns verksamhet och bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Efter erhållande av Uppsala kommunfullmäktiges godkännande kan bolaget, för att främja ovan angivna ändamål, äga aktier eller andelar i andra företag.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolaget ska aktivt bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att på affärsmässig grund och med kunden i fokus äga, förvalta, bygga och utveckla arenor och fastigheter i Uppsala stad och landsbygd.

Bolaget ska vårda och underhålla sina arenor och fastigheter så att värde och attraktivitet bibehålls eller ökar över tid.

Bolaget ska vara en sammanhållen, proaktiv och professionell part i kontakter med Uppsalas föreningsliv såväl bredd som spets och elit, näringsliv och besöksnäring i alla frågor som handlar om nyttjande av arenor och fastigheter.

Bolaget ska genom sin verksamhet främja livfulla mötesplatser i den växande kommunen och därmed bidra till att stärka Uppsala som en attraktiv kommun att besöka, leva och verka i. Bolaget ska i sina roller och uppdrag aktivt medverka i arbetet för en ökad jämlik folkhälsa och utveckla Uppsala som evenemangsplats.

Bolaget är kommunens verktyg för att koordinera och projektera om- och nybyggnation av arenor och fastigheter och förverkliga detta genom eget eller andras byggande och ägande samt vara ett utvecklings- och innovationsinriktat företag med fokus på långsiktighet och hållbarhet.

Bolaget ska säkerställa ett nära samarbete med Destination Uppsala AB samt Idrotts och Fritidsnämnden.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Skolfastigheter AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet. Därvid kan bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar. Bolaget ska ha en ledande roll i planeringen och genomförandet av utbyggnaden av pedagogiska fastigheter i ett växande Uppsala och ta särskilt ansvar för att genom en effektiv verksamhet erbjuda lokaler av god kvalitet med lägsta möjliga hyror som ambitionsnivå.

Bolaget ska utgå från lokalförsörjningsplan samt funktionsprogram för pedagogiska lokaler. Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma och ändamålsenliga utbildningslokaler.

Bolaget ska verka för att fastighetsbeståndet utvecklas så att det till delar möjliggör alternativa verksamhetsändamål om behovet av elevplatser minskar.

Bolaget ska verka för att fastighetsbeståndet får en så hög nyttjandegrad som möjligt och därigenom kan bidra till att hyreskostnaderna för undervisningslokaler är så låga som möjligt.

Bolaget ska planera det löpande underhållsarbetet så att det sprids ut bättre under ett verksamhetsår och därigenom skapar förutsättningar för mer prisvärda upphandlingar.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala kommun Utvecklingsfastigheter AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta och bedriva handel med fast egendom samt att bedriva därmed förenlig uthyrningsverksamhet. Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolaget ska sälja fastigheter i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 29 april 2019. Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta kvarvarande fastighetsbestånd.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala Parkerings AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, uppföra, hyra, förvalta och avyttra i syfte att tillhandahålla parkeringsanläggningar och i övrigt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolaget ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Bolaget ska aktivt bidra till att uppsatta mål i Parkeringspolicy för Uppsala kommun uppnås.

Bolaget ska, i linje med innerstadsstrategin, arbeta för att tillgodose behovet av parkeringslösningar för motorfordon, cyklar och elsparkcyklar i centrala Uppsala genom fler mobilitetsanläggningar samt säkerställa mer kapacitet för kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten, exempelvis digitala parkeringslednings- och betalssystem.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering för bil- och cykelpool.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att parkeringsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög beläggningsgrad i garagen.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala bostadsförmedling AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolagets ska förmedla hyreslägenheter inom Uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet. Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt självkostnadsprinciper i syfte att förenkla bostadsmatchning mellan bostadssökande och hyresvärdar.

Bolaget ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen. Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om, och marknadsföra, tillgängliga bostäder i Uppsalaregionen.

Bolaget ska stötta näringslivet och universiteten i behov av bostäder till kritiska rekryteringsbehov för arbetskraft som idag bor utanför Mälardalsregionen.

Bolaget ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling.

Bolaget ska vara en digital förmedling med en tydlig digital profil. Bostadsförmedlingen ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Bolaget ska spela en viktig roll inom det bostadssociala området och kunna bidra i förmedlingen av bostadssociala kontrakt.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala Konsert och Kongress AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska inom Uppsala kommun ansvara för verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och att bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolaget ska genom sin verksamhet vara en livfull mötesplats som genomsyras av en unik mix av musik, såväl dag som natt, och som med sin kvalitet med både bredd och spets attraherar och inspirerar till möten mellan människor i olika åldrar och med olika livsstilar – lokalt, nationellt och internationellt.

Bolaget ska genom sin event-, kongress- och konferensverksamhet aktivt bidra till utvecklingen av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka, leva och verka i.

Bolaget ska samspela med omgivningen och medverka till en levande stadskärna som vidgas mot östra Uppsala utifrån sin geografiska plats.

Bolaget ska samverka med näringslivet och aktörer som stärker de olika verksamheterna inom musikens respektive event-, kongress- och konferensverksamhetens områden. Bolaget ska ha affärsmässighet som drivkraft.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Uppsala stadsteater AB

Ägardirektiv

Bolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut uttryckta som ekonomiska ramar och ägardirektiv.

Bolaget ska inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolaget ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Bolaget ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget ska aktivt bidra till USABs ambitioner att säkra största möjliga samordning mellan bolagen inom kommunkoncernen. Bland annat chefs- och ledarutvecklingen ska samordnas för att stärka bolagens förmåga att leda dess olika delar framgångsrikt.

Investeringar

Samtliga kärnverksamheter har kopplat till sina effektivitetsmål fått motsvarande investeringsutrymme för att tänka om och tänka nytt för att både nå kort- och långsiktiga mål. Det är nödvändigt att kommunen avsätter tydliga och reserverade resurser till välfärdens kärnverksamheter som möjliggör förbättrings- och förändringsarbete. Det är helt nödvändigt för kärnverksamheterna att arbeta på nya sätt, och utnyttja möjlig teknologi, för att långsiktigt klara av sina uppdrag. Beroendet av bemanningsföretag samt oförmågan att klara högre volymer med lägre tillgänglig arbetskraft måste arbetas bort, samtidigt som kvalitén ska vara hög. Hur nyttjandet av dessa medel ska praktiskt säkerställas under 2024.

Metoden som UP använder sig av för att avsätta nödvändiga omställningsmedel är riktade pengar är rubricerade som "innovation och nya arbetssätt". Förvaltningar som får dessa möjliga förbättrings- och omställningsmedel måste i projektform beskriva vad dessa medel ska användas till och efter godkännande av en "investeringskommitté" kunna användas. I investeringskommittén ingår politiska företrädare för styret och opposition som måste vara överens för att medlen ska kunna användas.